

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Aika 14.04.2020, klo 17:00 - 19:45

Paikka Kokoushuone Tuuskoto Venny, Kotorannankuja 10, 04310 Tuusula

Käsitellyt asiat

- § 27 **Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 28 **Pöytäkirjan tarkastus**
- § 29 **Terveydensuojelulain 27§ mukainen asumiskielto ""**
- § 30 **Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan määräyksen KU-YK §96 14.6.2016 päättäminen As Oy Salkolantie 2 Nurmijärvi**
- § 31 **Tuusulanjärven kunnostushankkeen toteuma ja talous**
- § 32 **Nurmijärven järvien veden laatu vuosina 2018-2019**
- § 33 **Järvenpään yleiskaava 2040 ehdotus, lausunto**
- § 34 **Tuusulanjärven KUITU-hankkeen viljelijäyhteistyöpalvelut**
- § 35 **NCC Industry Oy, ympäristöluvan muutoshakemus, lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, Mäntsälä**
- § 36 **Rudus Oy, Mäntymäki, Nurmijärvi, noron vaarantamiskiellosta poikkeaminen, lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle**
- § 37 **Kosken kevyen liikenteen sillan rakentaminen Luhtajoen yli ja valmistelulupa, Nurmijärvi, lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle**
- § 38 **Hautalan kevyen liikenteen sillan rakentaminen Luhtajoen yli ja valmistelulupa, Nurmijärvi, lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle**
- § 39 **Tuusulanjärven ruoppaaminen, lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, Tuusula**
- § 40 **Vantaan Auto-osa Oy, ympäristölupa, autopurkamo, Tuusula**
- § 41 **Soraliike Erik Winqvist Ky, ympäristölupa, Tuusula**
- § 42 **Ympäristönsuojelulain mukainen kirjallinen vireillepano, Nurmijärvi**
- § 43 **Ilmoitusasiat**
- § 44 **Muut asiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Sanna Piironen, puheenjohtaja
Antti Tähkää, etäyhteys
Hannu Toikkanen, etäyhteys
Jaana Hono, etäyhteys
Jaska Salonen, etäyhteys
Juha Timonen
Kirsi Kirves, etäyhteys
Paavo Timonen, etäyhteys
Pirjo Maula
Timo Leino, etäyhteys
Yrjö Kivinen, etäyhteys

Muut saapuvilla olleet

Sirpa Belek, hallintosihteeri, sihteeri
Risto Mansikkamäki, ympäristökeskuksen johtaja
Katariina Serenius, etäyhteys, ympäristövalvontapäällikkö
Miia Suurkuukka, etäyhteys, terveysvalvonnanpäällikkö, poistui 17:15
Tapio Reijonen, ympäristönsuojelupäällikkö, poistui 18:21

Allekirjoitukset

Sanna Piironen
Puheenjohtaja

Sirpa Belek
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

16.04.2020

16.04.2020

Paavo Timonen

Hannu Toikkanen

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Asetettu nähtäväksi yleisessä tietoverkossa 16.04.2020.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 27

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todetaan läsnäolijat.

Ehdotus

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Todettiin, että osa kokoukseen osallistujista oli paikalla Tuuskodon kokoushuone Vennyssä ja osa osallistui kokoukseen etäyhteyden välityksellä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 28

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Valitaan tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Paavo Timonen ja Hannu Toikkanen.

Päätös

Ehdostus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 29

Terveydensuojelulain 27§ mukainen asumiskielto ""

TUUDno-2019-1915

Valmistelija / lisätiedot:

Hannu Malinen

hannu.malinen@tuusula.fi

terveystarkastaja

Asia ja taustatiedot:

Keski-Uudenmaan ympäristökeskukseen tehtiin kirjallinen vireillepano asunnossa koetun terveyshaitan tutkimiseksi ja haitan aiheuttajan poistamiseksi. Vireillepano koskee"". Vireillepanon mukaan asuntoon tehdyissä ulkopuolisen asiantuntijan tutkimuksessa on havaittu ongelmia talossa. Näiden havaittujen ongelmien vuoksi asukas on pyytänyt terveystarkastajaa arvioimaan, onko kyseessä terveyshaitaksi luokiteltava ongelma.

Haitan toteamiseksi asukas lähetti homekoiratutkimuksen terveystarkastajan arvioitavaksi ja lausuntoa varten. Tutkimuksen perusteella terveystarkastaja antoi lausunnon (8.5.2018), jossa kehoitettiin tekemään laajempi selvitys piilevien kosteus- ja/ tai homevaurioiden selvittämiseksi kohteessa.

Tarkastus

Asian vahvistamiseksi Keski-Uudenmaan ympäristökeskus teki asunnossa tarkastuksen (9.5.2018), jossa asukas sekä taloyhtiön edustajia olivat paikalla. Tarkastuksella käytiin läpi tehtyjä selvityksiä ja todettiin, että kyseessä on 1970-luvulla rakennettu talo, joka kuuluu 6 erillistalon taloyhtiöön"". Tarkastuksella todettiin, että talossa on sellaisia rakenteita, joiden osalta kohteeseen on tehtävä laajempia selvityksiä. Tarkastuksen jälkeen annettiin kehoitus tehdä laajempi selvitys piilevien kosteus- ja/ tai homevaurioiden selvittämiseksi kohteessa.

Selvitykset

Taloyhtiö teetti selvityksen rakennuksen kunnosta. Tutkimus tehtiin 4.6.2018. Kuntotutkimuksessa tehtiin yhteensä 6 rakenneavausta ulkoseinärakenteisiin (niistä 2 kpl tehtiin ikkuna-ulkoseinäliittymiin) ja 2 kpl rakenneavausta väliseinärakenteisiin, rakenteiden kosteusteknisen ja mikrobiologisen kunnan selvittämiseksi. Lisäksi tehtiin 2 kpl rakenneavausta lattiaan, alapohjarakenteen selvittämiseksi. Rakenneavauspaikkoihin tehtiin 9 kpl mikrobimittausta ja 21 kpl rakennekosteusmittausta. Lisäksi tarkasteltiin ulkopuolisten rakenteiden kuntoa.

Tutkimuksissa havaittiin huomattavia ongelmia kohteessa. Mikrobiongelmiä esiintyi mm. lattiarakenteessa ja ulkoseinien alaosissa. Ongelmia oli myös salaojissa, vedeneristyksessä ja tiivistyksissä. Tutkimusten perusteella terveystarkastaja totesi kohteessa olevan terveydensuojelulain mukaisen terveyshaitan (27 §). Terveyshaitan poistamiseksi annettiin korjauskehoitus (13.7.2018) ja vaadittiin taloyhtiön esittämään korjaussuunnitelma 14.9.2018 mennessä. Taloyhtiö pyysi lisäaikaa selvityksen tekemiselle ja jatkoaikaa myönnettiin 31.10.2018 saakka.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Korjaussuunnitelma ja siihen liittyvät määräykset

Taloyhtiö ilmoitti 30.10.2018, että se on saanut korjaussuunnitelman tekijän ja urakoitsijan, mutta suunnitelma ei ollut vielä täysin valmis. 22.11.2018 terveystarkastaja totesi, että taloyhtiön toimittamat selvitykset eivät täyttäneet korjausvaatimuksia ja selvitys ei ollut varsinainen korjaussuunnitelma. Taloyhtiötä kehoitettiin jatkamaan korjaussuunnitelman laatimista sellaiseksi, jonka perusteella voidaan terveystarkastusta poistaa.

18.4.2019 taloyhtiö toimitti korjaussuunnitelman, johon terveystarkastaja antoi vielä lisäohjeita. Lopulta hyväksyttävä korjaussuunnitelma esitettiin 17.5.2019. Taloyhtiötä edellytettiin nyt korjausten aloittamista.

Kesällä 2019 taloyhtiötä vaadittiin osoitus siitä, että korjaukset on aloitettu tai korjaukset on toteutettu valmiiksi. Terveystarkastaja toimitti taloyhtiölle 26.7.2019 päivätyssä kirjallisen kehotuksen, jossa vaadittiin taloyhtiötä toimittamaan selvitys korjaustoimista. Koska taloyhtiö ei esittänyt vaadittuun aikaan, 31.8.2019, mennessä asianmukaista selvitystä, päädyttiin taloyhtiötä kuulemaan terveydensuojelulain mukaisen määräyksen antamisesta asiassa hallintolain 34 §:n mukaisesti. Päävelvoitteena oli, että taloyhtiön tulee viipymättä ryhtyä toteuttamaan esitettyä korjaussuunnitelmaa ja poistamaan kohteesta todettu terveydensuojelulain mukainen terveystarkastus (TsL 27 §).

Kuulemisaikaa annettiin aluksi 31.10.2019 saakka, jota jatkettiin 15.2.2020 saakka marraskuussa (13.11.2019) pidetyn palaverin jälkeen. Palaveriin osallistuivat ""

Taloyhtiö ei ole pystynyt esittämään vaadittuun päivämäärään (ensin 31.10.2019 ja jatkettuna kuulemisen päivämäärän 15.2.2020) mennessä, että korjausta olisi aloitettu, tehty tai oltaisiin aloittamassa. 15.1.2020 päivätyssä vastineessaan taloyhtiö on ilmoittanut, että yhtiö ei ole saanut rahoitusta korjaukselle ja korjaus voitaisiin toteuttaa vain pieneltä osin. Esitetty korjaus ei ole riittävä terveystarkastuksen poistamiselle. Koska rahoituksen puuttumisen vuoksi on ilmeistä, että terveystarkastusta ei voida korjata, tulee asunto asettaa asumiskieltoon.

Kuuleminen asumiskiellosta

Asumiskiellosta on kuultu taloyhtiön, "" on saanut tiedon kuulemisesta viimeisempänä, eli 25.2.2020, joten kuulemisaika on päättynyt 10.3.2020.

Vastineet kuulemiseen

Asunnon "" omistaja on vastannut kuulemiseen 26.2.2020 päivätyllä sähköpostilla. Hän ilmoittaa, että on kärsinyt siitä, ettei ole voinut ottaa asuntoa käyttöön ja hänen on täytynyt maksaa kahden asunnon kulut jo lähes kahden vuoden ajalta. Hän kokee, että asumiskielto on tarpeen ja se voisi vauhdittaa asian edistymistä jatkossa.

"" ei ole vastannut kuulemiseen.

Ehdotus

Esittelijä: Miia Suurkuukka, terveystarkastuksen päällikkö

Päävelvoite:

"" asetetaan TsL 27 §:n mukaisesti asumiskieltoon.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Perustelut

Koska taloyhtiö on laiminlyönyt Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen antaman toimenpidekehotuksen, on terveyshaitan poistamiseksi "" tarpeen antaa terveydensuojelulain mukainen määräys.

Terveydensuojelulain 26 §:n mukaan asunnon ja muun sisätilan sisäilman puhtauden, lämpötilan, kosteuden, melun, ilmanvaihdon, valon, säteilyn ja muiden vastaavien olosuhteiden tulee olla sellaiset, ettei niistä aiheudu asunnossa tai sisätilassa oleskeleville terveyshaittaa.

Kohteessa on tarkastuksen ja selvitysten perusteella tullut osoitetuksi, että kohteen lattia- ja ulkoseinän alarakenteissa esiintyy mikrobivaurioita. Tällöin täyttyy asumisterveysasetuksen 20 §:n määritelmä : "Toimenpiderajan ylittymisenä pidetään korjaamatonta kosteus- tai lahovauriota, aistinvaraisesti todettua ja tarvittaessa analyysillä varmistettua mikrobikasvua rakennuksen sisäpinnalla, sisäpuolisessa rakenteessa tai lämmöneristeessä silloin, kun lämmöneriste ei ole kosketuksissa ulkoilman tai maaperän kanssa, taikka mikrobikasvua muussa rakenteessa tai tilassa, jos sisätiloissa oleva voi sille altistua."

"" on rakenteiden mikrobivaurioista johtuva ilmeinen terveyshaitta, jota taloyhtiö ei kertomansa mukaan pysty poistamaan. Tämän vuoksi asunto on tarpeen asettaa asumiskieltoon.

Terveydellisiä olosuhteita koskeva lainsäädäntö

Terveydensuojelulain tarkoituksena on väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen sekä ennalta ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa.

Terveydensuojelulain 26 §:n mukaan asunnon ja muun sisätilan sisäilman puhtauden, lämpötilan, kosteuden, melun, ilmanvaihdon, valon, säteilyn ja muiden vastaavien olosuhteiden tulee olla sellaiset, ettei niistä aiheudu asunnossa tai sisätilassa oleskeleville terveyshaittaa.

Sosiaali- ja terveysministeriön asumisterveysasetuksen (545/2015) mukaan toimenpiderajan ylittymisenä pidetään korjaamatonta kosteus- ja lahovauriota, aistinvaraisesti todettua ja tarvittaessa analyysillä varmistettua mikrobikasvua rakennuksen sisäpinnalla, sisäpuolisessa rakenteessa tai lämmöneristeessä silloin, kun lämmöneriste ei ole kosketuksissa ulkoilman tai maaperän kanssa, taikka mikrobikasvua muussa rakenteessa tai tilassa, jos sisätiloissa oleva voi sille altistua. Näitä muita tiloja ja rakenteita ovat esimerkiksi kellarit, rakennusten alapohjat ja yläpohjat. Asumisterveysasetuksen soveltamisohjeen mukaan lämmöneristeiden osalta rajataan pois lämmöneristeet, jotka ovat suoraan kosketuksissa ulkoilman tai maaperän kanssa, ellei rakenteesta ole vahvistettua ilmayhteyttä sisätiloihin. Aistinvaraisen arvion perusteella todettuna toimenpiderajan ylittymisenä pidetään kosteusvauriojäljen lisäksi sekä homeen hajua, että näkyvää mikrobikasvustoa.

Asumisterveysasetuksen 15 §:ssä määritellään huoneilman haihtuvien orgaanisten yhdisteiden toimenpiderajat.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Asumisterveysasetuksen soveltamisohjeen mukaan ilmanvaihdon ulkoilmavirta on johdettava sisään siten, ettei rakenteista kulkeudu ilmavirran mukana epäpuhtauksia.

Terveydensuojelulain 45 §:n mukaan terveydensuojeluviranomaisella on oikeus tämän lain mukaisten tehtävien suorittamiseksi tehdä tarkastuksia sekä teettää niihin liittyviä tutkimuksia.

Terveydensuojelulain 49 §:n mukaan asunnon ja muun oleskelutilan tutkimuksia ja selvityksiä tämän lain mukaista viranomaisvalvontaa varten tekevällä ulkopuolisella asiantuntijalla tulee olla tarvittava pätevyys terveystaitea aiheuttavien kemiallisten, fysikaalisten ja biologisten tekijöiden selvittämiseksi. Mittaukset, tutkimukset ja selvitykset on tehtävä sekä näytteet otettava luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin.

Terveydensuojelulain 27 §:n mukaan: Jos asunnossa tai muussa oleskelutilassa esiintyy mikrobeja taikka kosteutta siten, että siitä voi aiheutua terveystaitea asunnossa tai muussa tilassa oleskelevalle, toimenpiteisiin haitan poistamiseksi tai rajoittamiseksi on ryhdyttävä viipymättä.

Terveydensuojelulain mukaan kunnan terveydensuojeluviranomaisella on oikeus antaa yksittäisiä kieltoja ja määräyksiä, jotka ovat välttämättömiä terveystaitan poistamiseksi tai sen ehkäisemiseksi.

Kunnan terveydensuojeluviranomainen voi tehostaa tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla.

Yhteenveto

Terveydensuojeluviranomainen voi antaa määräyksiä, jotka ovat välttämättömiä terveystaitan poistamiseksi tai sen ehkäisemiseksi. Tehtyjen viranomaistarkastusten ja kuntotutkimusten perusteella "" on useita terveystaitea pidettäviä epäkohtia. Todetut epäkohdat ovat laaja-alaisia ja vaativat kokonaisuuden huomioivaa ja asiantuntevaa korjaussuunnittelua. Taloyhtiö ei ole ryhtynyt toimenpiteisiin terveystaittojen selvittämiseksi / poistamiseksi ja lisäksi taloyhtiö on ilmoittanut ettei se ole saanut rahoitusta korjausten tekemiseen. Tämän vuoksi terveystaitea ei voida poistaa ja asunto on määrättävä asumiskieltoon.

Täytäntöönpano

Päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, ellei valitusviranomainen toisin määrää.

Sovellettu lainsäädäntö ja oikeusohjeet

Terveydensuojelulaki (763/1994) muutoksineen

Terveydensuojeluasetus (1280/1994) muutoksineen

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015)

Hallintolaki (434/2003)

Muutoksenhaku

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Tähän päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen.
Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Päätösote+valitusosoitus saantitodistuksella : -''''', - MK

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 30

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan määräyksen KU-YK §96 14.6.2016 päättäminen As Oy Salkolantie 2 Nurmijärvi

TUUDno-2020-555

Valmistelija / lisätiedot:

Mikko Lappalainen
mikko.lappalainen@tuusula.fi
terveystarkastaja

Asia

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta on 14.6.2016 antanut terveydensuojelulain 51 §:n mukaisen määräyksen Nurmijärvellä sijaitsevalle As Oy Salkolantie 2:lle.

As Oy Salkolantie 2:ssa todettiin joulukuussa 2014 Legionella-bakteerin aiheuttama sairastuminen. Sairastumisen ilmitulon jälkeen kiinteistöstä otetuista vesinäytteistä löydettiin runsaasti Legionella-bakteereja. Legionella-bakteerin hävittämiseksi kiinteistön lämpimän käyttöveden lämpötilaa nostettiin 30.1.2015 +67 °C:een, jonka seurauksena lämpimän käyttöveden näytteissä ei enää havaittu merkittäviä legionellamääriä. Sen sijaan taloyhtiön suihkutiloista otetuista kylmän talousveden näytteissä todettiin kevään 2015 aikana Legionella-bakteerimääriä, jotka ylittivät eurooppalaisen suurimman sallitun legionellapitoisuuden (1 000 pesäkettä muodostavaa yksikköä (pmy)/l) kylmä- ja lämminvesijärjestelmissä.

Taloyhtiössä tehtiin touko-kesäkuussa 2015 LVI-katselmus, jossa todettiin kiinteistön vesijohtoverkostossa rakenteellisia seikkoja, jotka saattoivat olla osasyynä legionellaongelmaan kyseisessä kiinteistössä. Kiinteistöliiton LVI-asiantuntijan esittämän korjaussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä toteutettiin taloyhtiössä. Korjausten jälkeen taloyhtiö kehotti asukkaita tehostamaan vedenkäyttöä.

Kiinteistön verkostosta otettiin elokuussa 2015 uudestaan näytteitä tehtyjen LVI-korjausten jälkeen. Taloyhtiöstä otetuissa kuumavesinäytteissä legionellamäärät alittivat raja-arvot. Kahdessa kylmävesinäytteessä raja-arvot ylittyivät. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus antoi 21.8.2015 toimenpidekehotuksen kloorata kiinteistön vesijohtoverkosto.

As Oy Salkolantie 2:ssa suoritettiin tehoklooraus koko vesijärjestelmän osalta 28.–30.9.2015 välisenä aikana. Kloorauksen suorittaneen toimijan edustajan mukaan klooripitoisuus toimenpiteen aikana oli yli 5 mg/l, mutta selkeästi alle 10 mg/l.

Suoritetun kloorauksen vaikutuksen tutkimiseksi taloyhtiöstä otettiin 21.10.2015 seitsemän näytettä samoista näytteenottopisteistä kuin elokuussa 2015. Kloorauksen jälkeen otetuista näytteistä yhdestä kylmävesinäytteestä löydettiin edelleen Legionella-bakteeria merkittävästi raja-arvon ylittävä määrä (20 000 pmy/l). Lämpimän käyttöveden osalta tilanne taloyhtiössä näytti olevan kunnossa.

Marraskuussa 2015 taloyhtiötä pyydettiin antamaan selvitys toimenpiteistä, joihin taloyhtiö ryhtyy legionellapitoisuuden saamiseksi haitattomalle tasolle kiinteistön vesijohtoverkossa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Taloyhtiön joulukuussa 2015 antaman selvityksen mukaan kohteessa oli tehty uusi katselmus, jossa oli mm. tutkittu vesijohtonousukoteloja kameralla. Katselmuksessa oli myös todettu kylpyhuoneitilojen olevan varsin lämpimiä ja sen seurauksena pinta-asennetut kylmävesiputket olivat huoneenlämpöisiä käsin tunnustelemalla. Myös asumattomissa huoneistoissa oli todettu olevan paikalleen kytkettynä pesukoneita, joita ei ole käytetty pitkään aikaan.

Korjaavina toimenpiteinä oli pyydetty asukkaita ilmoittamaan kiinteistön käyttämättömistä pesukoneista, jotta ne voidaan irrottaa vesijohdosta ja päästä huuhtomaan myös nämä liitokset (korkean riskin huoneistot). Huuhteluiden jälkeen otettavilla näytteillä varmistuttaisiin toimenpiteen tehokkuudesta.

Huuhteluiden jälkeen taloyhtiöstä otettiin kuusi näytettä 17.3.2016. Kolmessa näytteessä todettiin Legionella-bakteeria yli suurimman sallitun raja-arvopitoisuuden. Näistä kahdessa näytteessä legionelloja oli yli välittömän torjuntatoimenpiderajan (> 10 000 pesäkettä). Suurin Legionella-bakteerimäärä (57 000 pmy/l) löytyi lämpimän käyttöveden näytteestä, mikä oli ensimmäinen toimenpiderajan ylittävä löydös tammikuun 2015 jälkeen. Viimeisten tulosten perusteella kyseisen kiinteistön kohdalla on huolestuttavaa, että Legionella-bakteeria löytyi suuria pitoisuuksia jopa sellaisesta asunnosta, jossa asutaan normaalisti ja vettä käytetään päivittäin.

Koska kiinteistössä jo tehdyt useat toimenpiteet (lämpimän veden lämpötilan nosto, huuhtelut, shokkiklooraus ja tehdyt LVI-korjaukset) eivät olleet riittäviä toimenpiteitä legionellapitoisuuden saamiseksi haitattomalle tasolle (alle 1 000 pmy/l) taloyhtiössä, annettiin ongelman ratkaisemiseksi terveydensuojelulain 51 §:ssä tarkoitettu määräys.

Määräys

14.6.2016 annetussa määräyksessä annettiin 3 päävelvoitetta.

Päävelvoite 1

As Oy Salkolantie 2 tulee esittää terveydensuojeluviranomaiselle toimenpidesuunnitelma, johon se aikoo ryhtyä legionellaongelman ratkaisemiseksi. Suunnitelma tulee tehdä 31.8.2016 mennessä.

Päävelvoite 2

As Oy Salkolantie 2 tulee ryhtyä toimenpiteisiin, että Legionella-bakteerimäärät kyseisessä kiinteistössä saadaan pysyvästi haitattomalle tasolle (alle 1000 pmy/l). Toimenpiteisiin tulee ryhtyä mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään 31.5.2017 mennessä.

Päävelvoite 3

As Oy Salkolantie 2 tulee tiedottaa asukkaita kiinteistön Legionella-ongelmasta ja tilanteen etenemisestä kuukausittain. Tiedotusvelvollisuus astuu voimaan välittömästi ja jatkuu siihen saakka, kunnes ongelma on kiinteistöllä ratkaistu.

Tehdyt toimenpiteet

As Oy Salkolantie 2 on toiminut päävelvoitteiden mukaisesti.

- Terveydensuojeluviranomaiselle on esitetty toimenpidesuunnitelma Päävelvoitteen 1 mukaisesti

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- Lämmin käyttövesi on säädetty kuumemmaksi
- Kylpyhuoneiden patterit (43 kpl) uusittiin, sekä kaikkien hanojen poresuuttimet, pidee ja suihkuletkut, sekä niiden päät
- Asiantuntija tilattiin suorittamaan peretikkahappodesinfiointi syksyllä 2016 ja uudelleen tammikuussa 2018
- Vesinäytteitä on otettu vuosina 2014-2019 tilanteen seuraamiseksi
- Ohjeita ja tiedotteita on jaettu asukkaille tilanteesta sen edetessä

Lämpimän veden näytteet ovat alittaneet toimenpiderajan jo ensimmäisen 2016 syksyllä tehdyn peretikkahappokäsittelyn jälkeen toistuvasti. 16.1.2019 otetussa näytteessä legionelloja ei havaittu enää ollenkaan lämpimässä käyttövedessä.

Kylmästä vedestä otetut näytteet ovat alittaneet 1000 pmy/l toimenpiderajan näytteissä, jotka otettiin ensimmäisen peretikkahappokäsittelyn jälkeen 2.5.2017 ja 21.2.2018. Legionellojen havaittiin lähtevän nousuun 3.9.2018 otetuista näytteistä. Toisen asunnon näytteessä Legionella pneumophila havaittiin 3000 pmy/l. Toisessa näytteessä vastaava pitoisuus oli 340 pmy/l. Näytetulosten valmistumisen jälkeen suoritettiin toinen peretikkahappodesinfiointi, jossa käytettiin viisikertaa vahvempaa liuosta kuin ensimmäisellä kerralla. Tämän jälkeen 16.1.2019 ja 15.1.2020 otetut näytteet ovat alittaneet 1000 pmy/l toimenpiderajan. Koska taloyhtiö on ryhtynyt suunnitelmallisiin desinfiointitoimenpiteisiin ja taloyhtiöstä on otettu vuoden välein näytteet, joissa legionellapitoisuus on alittanut 1000 pmy/l, voidaan todeta, että määräyksen päävelvoitteet 1 ja 2 on täytetty. Taloyhtiö on myös tiedottanut asukkaita ongelmasta ja sen vuoksi tehdyistä toimenpiteistä, joten päävelvoite 3 on täytetty.

Koska taloyhtiö on täyttänyt 14.6.2016 annetun määräyksen päävelvoitteet, asian käsittely voidaan lopettaa.

Ehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää lopettaa asian käsittelyn terveysturvaviranomaisessa.

Asian käsittelyn päättäminen ei kuitenkaan poista taloyhtiön vastuuta asukkaille tiedottamisesta häiriötilanteissa tai legionellakasvuston uudelleen muodostumisen ehkäisyyn tehtävistä toimenpiteistä joilla tilanne on nyt saatu pidettyä hallinnassa.

Perustelut

Asiassa saatujen selvitysten perusteella sekä 16.1.2019 ja 15.1.2020 otettujen näytteiden, joiden legionellapitoisuus oli alle 1000pmy/l, perusteella voidaan todeta, että As Oy Salkolantie 2 Nurmijärvi on täyttänyt 14.6.2016 annetussa päätöksessä määrätyt päävelvoitteet ja asian käsittely terveydensuojeluviranomaisessa voidaan lopettaa.

Taloyhtiö pitää myös jatkossa huolta, että säännöllisiä toimenpiteitä tehdään, jotta legionellojen määrä verkostovedessä pysyy matalana.

Sovellettu lainsäädäntö

Terveydensuojelulaki (763/1994) muutoksineen
Hallintolaki (434/2003)

Päätös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus hyväksyttiin.

Miia Suurkuukka poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Tiedoksi

As Oy Salkolantie 2 hallituksen puheenjohtaja Raija Saxelin, Salkolantie 2 as22, 01900
Nurmijärvi, raija@saxelin.com

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 64, 20.08.2019
Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 31, 14.04.2020

§ 31

Tuusulanjärven kunnostushankkeen toteuma ja talous

TUUDno-2019-1581

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 20.08.2019, § 64

Valmistelijat / lisätiedot:
Tapio Reijonen
tapio.reijonen@tuusula.fi
ympäristönsuojelupäällikkö

Sopimus Tuusulanjärven kunnostushankkeen siirrosta

Tuusulan kunta, Järvenpään kaupunki ja Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä sopivat tammikuussa 2019 liikelaitoskuntayhtymän vastuulla olleen Tuusulanjärven kunnostushankkeen siirtämisestä Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselle. Sopimuksen mukaan Tuusula ja Järvenpää vastaavat Tuusulanjärven kunnostushankkeen rahoituksesta. Tuusulan ja Järvenpään rahoitusosuudet kunnostushankkeeseen vuonna 2019 ovat 90 000 euroa/kunta kuitenkin siten, että Tuusulan rahoitusosuudesta 5 000 euroa on sen omarahoitusosuutta ympäristökeskuksen *Vilku Plus* -hankkeeseen (Viljelijälähtöistä tiedonvälitystä Keski-Uudellamaalla -hanke).

Ympäristökeskus hakee sopimuksen mukaan kunnostushankkeeseen vuosittain tarvittaessa ulkopuolista rahoitusta esimerkiksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskukselta. Tuusulanjärven kunnostushanke budjetoidaan osana ympäristökeskuksen talousarviota. Hankkeen tulot ja menot kirjataan ympäristökeskuksen kirjanpidossa siten, että ne voidaan kustannuseurannassa saada erilleen ympäristökeskuksen muista taloustiedoista. Tuusulan ja Järvenpään vuosittaiset rahoitusosuudet kunnostushankkeeseen esitetään vuosittain tarkennettavassa kunnostushankkeen hankesuunnitelmassa ja ympäristökeskuksen palvelusopimuksessa. Ympäristökeskus laskuttaa Tuusulaa ja Järvenpää kuukausittain kunnostushankkeen rahoituksesta osana niiden ympäristökeskukselle maksamia yhteistoimintakorvauksia. Kunnostushankkeen rahoitusosuudet ovat ympäristökeskuksen tilinpäätöksessä osana Tuusulan ja Järvenpään yhteistoimintakorvausten tasoituslaskelmia, joilla liikaa maksetut yhteistoimintakorvaukset merkitään ympäristökeskuksen siirtoveloiksi ja liian vähän maksetut yhteistoimintakorvaukset siirtosaamisiksi. Yhteistoimintakorvausten siirtovelat maksetaan ja siirtosaamiset laskutetaan ympäristökeskuksen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Hanketoiminta vuonna 2019

Kunnostushankkeessa on toteutettu hoitotoimia järvellä ja valuma-alueella. Toimenpiteitä suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä eri toimijoiden välillä, joista tärkeimmät ovat Uudenmaan ELY-keskus, Tuusulanjärven vesiensuojeluyhdistys, Suomen ympäristökeskus ja Helsingin yliopisto.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ympäristökeskuksen *Vilku Plus* -hanke on tärkeä yhteistyökumppani maatalouden kuormituksen vähentämisessä. Tuusulanjärven valuma-alueella kohteena on tulvaherkkä Mäyränoja, jonka valuma-alueelle laaditaan kokonaisvaltainen suunnitelma vuoden 2019 loppuun mennessä. Myös Piiliojan valuma-alueelle laaditaan vesiensuojelusuunnitelma.

Hulevesikuormituksen määrän ja laadun seuranta aloitettiin *Loutinoja kuntoon* -hankkeessa syksyllä 2018. Räikilänojan valuma-alueelle on viime vuosina rakennettu paljon ja vedenlaadun muutoksia on seurattu useana vuonna automaattisella laitteistolla. Seuranta toteutettiin kolmen kuukauden ajan myös keväällä 2019 ja syksyllä toteutetaan toinen kolmen kuukauden mittausjakso. *Vilku Plus* -hanke on seurannut samoina aikoina Sarsalanojan vedenlaatua Klenkossa. Tulokset yhdistämällä voidaan verrata maankäytöltään erilaisia valuma-alueita.

Järveen tulevan hajakuormituksen määrää on seurattu Mäyränojan, Sarsalanojan ja Vuohikkaanojan näytteenotoin vuodesta 1990. Laskelmat päivitetään vuosittain. Kuormitus vaihtelee selvästi sadannan mukaan ja fosforin kuormitus oli vähäsateisena vuotena 2018 vain 2 300 kg, kun edellisenä vuotena se oli lähes kolme kertaa suurempi (6 300 kg). Vuosien 1990 - 2018 keskiarvo on 4 500 kg.

Kunnostustoimien vaikutuksia arvioidaan vedenlaadun seurannoilla. Järveltä otetaan vesinäytteitä kesäaikana kaksi kertaa kuukaudessa, toinen näytteenotto on osa ELY-keskuksen viranomaisseuranta ja toinen on hankkeen kustantama. Kesäaikaiset ravinnepitoisuudet ovat pienentyneet hankkeen aikana, vaikka kuormitus ei ole vähentynyt. Levien määrää kuvaava a-klorofylli on selvästi vähentynyt hankkeen aikana ja vuosien 2012 - 2015 keskiarvo on lähellä hyvän tilan raja-arvoa. Levämäärä on kuitenkin lisääntynyt vuoden 2016 jälkeen ja kesällä 2018 sitä oli lähes yhtä paljon kuin ennen kunnostuksen aloittamista. Vuoden 2019 viikoittaisessa leväseurannassa sinilevää havaittiin jo kesäkuun alussa, mutta kesän 2019 levätilanne on parempi kuin kesällä 2018.

Hapetuksen tavoitteena on pitää alusvesi ja sedimentin pintakerros hapellisena fosforin liukenemisen vähentämiseksi sedimentistä. Talviaikaista syvänteen happikatoa estetään yhdellä hapettimella. Talvella 2019 se oli käynnissä 22.1. - 12.4. Kesällä käytetään neljää laitetta, jotka käynnistettiin 3.6. Hapetusta jatketaan syyskuulle. Hapetuksen tehoa on seurattu viikoittaisilla mittauksilla. Pohjan läheistä hapetta ja lämpötilaa on jo kolmen kesän aikana seurattu myös automaattisella mittarilla. Hapipitoisuus pysyi hyvänä heinäkuun hellejaksoon asti, jolloin happi väheni tyydyttävälle tasolle. Elokuun alussa happitilanne parani sään viiletessä.

Vesikasvillisuuden niittojen tavoitteena on parantaa kalojen kutualueita ja rantamaisemaa sekä lisätä veden vaihtuvuutta rannoilla. Heinäkuun lopussa niitettiin eteläpään väylästä, kirkkorannasta ja Gustavelundin sekä Halosenniemen ja Suvirannan edustalta yhteensä 10 900 m², mistä kertyi niittomassaa 500 m³. Rantamo-Seittelin kosteikko sijaitsee kulttuurimaisema-alueella ja näkymä kosteikon yli on pidettävä avoimena. Tämän takia kosteikon reunoilta niitettiin kasvillisuutta heinäkuun lopulla. Kosteikon tehoa seurataan vesinäyttein ja automaattisella seurantalaitteistolla.

Ravintoketjukunnostusta jatketaan ankeriasistutuksilla (3000 kpl) elokuussa. Ulappa-alueen kalaston seuranta näytteenotto toteutetaan yhteistyössä Helsingin yliopiston

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

kanssa elokuussa. Kesän aikana otetut planktonnäytteet määritetään syksyllä. Hoitokalastus alkaa loka-marraskuussa veden viilennyttyä siten, että kalat parveutuvat.

Hankkeen kustannusseuranta ja talous

Tuusulanjärven kunnostushankkeen kustannukset sisältyvät hankkeen siirtoa koskevan sopimuksen mukaisesti ympäristökeskuksen talousarviossa ja kustannusseurannassa erittelykoodilla eriteltynä Ympäristönsuojelun palveluyksikön käyttötalousmenoihin. Hankkeen vuoden 2019 talousarviotiedot, kustannusseurantatiedot tammi-kesäkuulta ja alustava tilinpäätösennuste on esitetty liitteessä.

Kunnostushankkeen toimintamenot (175 000 euroa) on ympäristökeskuksen talousarviossa katettu kokonaan Järvenpään ja Tuusulan yhteistoimintakorvauksilla. Järvenpää maksaa Ympäristönsuojelun palveluyksikölle vuonna 2019 talousarvion mukaan yhteistoimintakorvauksia yhteensä 148 348 euroa, josta 90 000 euroa (61 %) kohdistuu Tuusulanjärven kunnostushankkeeseen. Tuusulan yhteistoimintakorvausten kokonaismäärä palveluyksikölle on 167 364 euroa, ja siitä 85 000 euroa (51 %) kohdistuu kunnostushankkeelle.

Ympäristökeskus on hakenut vuodelle 2019 Uudenmaan ELY-keskukselta vesiensuojeluavustusta kunnostushankkeelle 20 000 euroa. Haettu avustussumma ei kuitenkaan sisälly hankkeen talousarvioon, koska ELY-keskuksen avustuspäätös ei ole vielä ollut tiedossa talousarviota tehtäessä ja siitä päätettäessä.

Uudenmaan ELY-keskus on 12.6.2019 tekemällään päätöksellä (UUDELY/12620/2018) myöntänyt ympäristökeskukselle vesiensuojeluavustusta enintään 16 % avustuksen käyttötarkoituksen mukaisista hyväksyttävistä kustannuksista. ELY-keskuksen myöntämän avustuksen maksatus siirtyy vuoden 2020 kesään, eikä sitä voida ottaa huomioon vielä vuoden 2019 tilinpäätöksessäkään. Kesäkuun 2019 kirjanpito-tietojen ja alustavan tilinpäätösennusteen perusteella ELY-keskuksen avustus hankkeelle vuonna 2019 tulee olemaan noin 14 000 euroa. ELY-keskuksen avustus vuodelta 2019 kirjataan vuoden 2020 tilinpäätökseen ja kohdennetaan Järvenpään ja Tuusulan yhteistoimintakorvauksia hyvittäväksi kuntien vuoden 2019 rahoitusosuuksien suhteessa.

Tuusulanjärven kunnostushankkeelle budjetoidut asiantuntijapalvelut toteutuvat takapainotteisesti, mikä on pyritty ottamaan huomioon hankkeen tilinpäätösennusteessa. Jos Järvenpään ja Tuusulan hankkeelle maksamista rahoitusosuuksista jää vuoden 2019 lopussa positiivista toimintakatetta, otetaan se huomioon kyseisten sopijakuntien yhteistoimintakorvausten tasoituslaskelmassa siten, että hankkeelle liikaa maksetut korvaukset hyvittävät tarvittaessa asianomaisen kunnan ympäristökeskukselta saamien muiden palveluiden lisämaksuja, tai liikaa maksettu osuus palautetaan kunnalle.

Ehdotus

Esittelijä: Risto Mansikkamäki, ympäristökeskuksen johtaja

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- merkitä Tuusulanjärven kunnostushankkeen toteutumisesta ja taloudesta annetun selvityksen tiedokseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Jaana Hietala poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 14.04.2020, § 31

Valmistelija / lisätiedot:

Tapio Reijonen, Jaana Hietala

tapio.reijonen@tuusula.fi, jaana.hietala@tuusula.fi

ympäristönsuojelupäällikkö, ympäristösuunnittelija

Tuusulanjärven kunnostushankkeen hallinnointi ja talous

Tuusulanjärven kunnostushanke siirtyi Keski-Uudenmaan vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymän, Järvenpään kaupungin ja Tuusulan kunnan välisellä sopimuksella 1.1.2019 alkaen Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen hoidettavaksi. Samalla hankkeesta kuntayhtymässä vastannut vesistötutkija Jaana Hietala siirtyy ympäristösuunnittelijana ympäristökeskuksen palvelukseen.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksessa Tuusulanjärven kunnostushanke sijoittuu ympäristönsuojelun palveluyksikköön, jossa hankkeen talous on otettu huomioon hankekohtaisessa käyttötaloussuunnitelmassa. Tuusulanjärven kunnostushankkeen rahoitus vuodelle 2019 budjetoitiin kokonaan Järvenpään kaupungin ja Tuusulan kunnan kyseiseen hankkeeseen kohdennettujen yhteistoimintakorvausten varaan. Järvenpään kaupungin rahoitusosuus hankkeeseen oli 90 000 euroa ja Tuusulan kunnan osuus 85 000 euroa. Tuusula maksoi vuonna 2019 yhteistoimintakorvauksiin kuulumattomana 5 000 euroa *VILKKU Plus* -hankkeen omarahoitusosuutta, minkä vuoksi sen rahoitusosuus Tuusulanjärven kunnostushankkeeseen oli saman verran pienempi.

Tuusulanjärven kunnostushankkeen kokonaiskustannukset vuona 2019 olivat 164 275 euroa, jolloin hankkeen toimintakatteeksi jäi 10 725 euroa. Toimintakate on otettu huomioon Järvenpään ja Tuusulan yhteistoimintakorvausten palautuksissa vuodelta 2019.

Hanketoiminta ja tulokset 2019

Tuusulanjärven kunnostushankkeen hoitotoimia suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, joista tärkeimmät ovat Uudenmaan ELY-keskus, Tuusulanjärven vesiensuojeluyhdistys, Suomen ympäristökeskus ja Helsingin yliopisto. Kunnostustoimilla pyritään vähentämään ravinnekuormitusta ja muuttamaan järven sisäisiä biologisia vuorovaikutuksia, jotka ylläpitävät rehevää tilaa. Tilan paraneminen on hidasta, mutta kunnostuksen tuloksellisuudesta kertoo se, että syksyllä 2019 valmistuneessa järvien ekologisessa luokittelussa Tuusulanjärven tilaluokka parani välttävistä tyydyttäväksi.

Ympäristökeskuksen *Vilku Plus* -hanke on tärkeä yhteistyökumppani maatalouden kuormituksen vähentämisessä. Tuusulanjärven valuma-alueella hankkeen kohteena on tulvaherkki Mäyränoja, jonka valuma-alueelle on laadittu koko valuma-alueen kattava suunnitelma. Myös Piiliojan valuma-alueelle laadittiin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

vesiensuojelusuunnitelma. Nämä valuma-aluekohteet valittiin ja toteutettiin yhteistyössä Tuusulan kunnan *Tuusulanjärven ja -joen virkistyskäytön edistämishankkeen* kanssa. Yksittäisten kohteiden tarkempi suunnittelu alkaa keväällä 2020. Anttilan alueen kaavoituksen yhteydessä tarkastellaan Hankkijanojan valuma-aluetta ja suunnitellaan vesiensuojelurakenteita ja kosteikko rantavyöhykkeen tuntumaan.

Ympäristökeskus on kumppanina Järvenpään kaupungin hallinnoimassa *Loutinoja kuntoon* -hankkeessa. Hankkeen keskeinen tavoite on parantaa kaupungin toimijoiden yhteistyötä ja kuvata hulevesien hallinnan toimintamalli. Seurantatutkimusten yhteenvetoraportti ja valuma-alueen kuvaus ovat valmisteilla. Wärtsilän alueelle on rakennettu biosuodatuskenttä. Uoman keskiosalle (Lukiolta Jäppilankadulle, Rampakan alue) laaditaan luonnonmukainen hulevesien hallinnan yleissuunnitelma. Hankkeen loppuseminaari pidetään 29.10.2020 Järvenpää-talossa.

Järveen tulevan hajakuormituksen määrää on seurattu tulopurojen näytteenotoin vuodesta 1990. Kuormitus vaihtelee selvästi sadannan mukaan, ja kokonaisfosforin kuormitus oli vähäsateisena vuonna 2018 vain 2 300 kg, kun edellisenä vuonna se oli lähes kolme kertaa (6 300 kg) ja vuonna 2019 kaksi kertaa (4 600) kg suurempi. Vuosien 1990 - 2019 keskiarvo on 4 500 kg. Suurin osa kuormituksesta tulee järveen kiintoaineeseen sitoutuneena. Tämä fosfori voi vapautua järven sedimentistä vähähappisissa olosuhteissa ja aiheuttaa sisäistä kuormitusta.

Sisäistä ravinnekuormitusta vähennetään hapetuksella ja hoitokalastuksella. Hapetuksen tavoitteena on pitää alusvesi ja sedimentin pintakerros hapellisena fosforin liukenemisen vähentämiseksi sedimentistä. Talviaikaista syvänteen happikatoa on estetty yhdellä hapettimella, mutta talvella 2020 hapetinta ei tarvittu, koska jääpeitteinen aika oli vain muutamia viikkoja. Kesällä 2020 hapetusta jatketaan ja sen tehoa säädetään mitatun happipitoisuuden perusteella. Järven petokalakantaa vahvistetaan ankeriasistutuksilla elokuussa. Hoitokalastus alkaa loka-marraskuussa veden viilennyttyä, kun kalat parveutuvat. Keväällä särkikalaa pyydetään myös rysällä Paijalan alueella.

Vaikka ravinnekuormitus ei ole merkittävästi vähentynyt, järven kesäaikaiset ravinnepitoisuudet ovat pienentyneet. Myös levien määrää kuvaava a-klorofylli on vähentynyt, ja vuosien 2012 - 2015 keskiarvo oli lähellä hyvän tilan raja-arvoa. Leväkukintojen esiintyminen on aiempaa todennäköisempää lauhjojen talvien jälkeen ja lämpimien kesien aikana. Kesällä 2018 sinilevää oli lähes yhtä paljon kuin ennen kunnostuksen aloittamista. Vuoden 2019 viikoittaisessa leväseurannassa sinilevää havaittiin jo kesäkuun alussa, mutta kesän 2019 levämäärä on hieman pienempi kuin kesällä 2018. Leudon talven 2020 aikana järveen on huuhtoutunut runsaasti ravinteita ja kiintoainetta. Vaikka ravinnepitoisuudet ovat korkeita, voi kesän levätilanne olla aiempia vuosia parempi, koska veden sameus vähentää levien kasvua.

Virkistyskäyttöedellytyksiä on parannettu vesikasvien niitoilla. Ne parantavat myös kalojen kutualueita ja lisäävät veden vaihtuvuutta rannoilla. Niittokohteet ovat luusua, kirkkorannan ja venelaiturin välinen ruoppausväylä, Halosenniemen edusta sekä länsirannan Natura-alue Paijalan venerannan eteläpuolella. Rantamo-Seittelin kosteikko sijaitsee kulttuurimaisema-alueella ja näkymä kosteikon yli järvelle on pidettävä avoimena. Tämän takia kosteikon reuna-alueita pidetään avoimina laidunnuksen avulla.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Risto Mansikkamäki, ympäristökeskuksen johtaja

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta merkitsee tiedokseen Tuusulanjärven kunnostushankkeen toimintaa ja taloutta koskevan selvityksen vuodelta 2019.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Järvenpään kaupunginhallitus, Tuusulan kunnanhallitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 32

Nurmijärven järvien veden laatu vuosina 2018-2019

TUUDno-2020-616

Valmistelija / lisätiedot:

Liisa Garcia

liisa.garcia@tuusula.fi

ympäristösuunnittelija

Liitteet

1 Nurmijärven järviraportti 2018-2019

Asia

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus jatkoi vuosina 2018 ja 2019 Nurmijärven järvien veden laadun seurantaa. Nurmijärven järvien veden laatua on seurattu jo kauan, ja pitkät aikasarjat antavat arvokasta tietoa järvien pitkän aikavälin muutoksista. Sääksjärvestä ja Valkjärvestä otetaan näytteet vuosittain, kun taas Herustenjärvistä otetaan näytteet parittomina vuosina (v. 2019) ja Vaaksinjärvestä parillisina vuosina (v. 2018). Järvien veden laatu pysyi seurantajaksolla edellisvuosien kaltaisena, eikä suuria muutoksia havaittu.

Vesien ekologinen tila arvioidaan Suomessa ja kaikissa EU-maissa joka kuudes vuosi. Uusi ekologinen tila-arvio on valmistunut vuonna 2019, ja siinä on tarkasteltu vuosien 2012 - 2017 aineistoja. Nurmijärven luokiteltujen järvien luokat eivät muuttuneet uudessa luokituksessa: Vaaksinjärvi on luokaltaan erinomainen, Sääksjärvi hyvä ja Valkjärvi tyydyttävä. Herustenjärvien ekologista tilaa ei ole luokiteltu.

Vuosien välinen vaihtelu veden laadussa selittyy osaksi säätilan vaihteluilla. Kuivina vuosina valuma-alueelta järviin huuhtoutuva kuormitus jää yleensä alhaiseksi. Suuri sadanta puolestaan lisää valuma-alueelta järveen huuhtoutuvien maa-aineksen, fosforin ja typen määriä, etenkin jos sade tulee kasvipeitteettömänä aikana lokakuusta huhtikuuhun. Viime vuosina yleistyneet leudot talvet ovat lisänneet talviaikaista kuormitusta, kun lumipeite suojaaa maata aiempaa lyhyemmän ajan. Syksyllä 2017, etenkin lokakuussa, satoi poikkeuksellisen paljon. Sekä vuoden 2018 että 2019 kesät olivat tavanomaista kuivempia ja etenkin kesä 2018 tavanomaista lämpimämpi. Syyskuussa 2019 satoi selvästi tavanomaista enemmän. Myös marras- ja joulukuun 2019 sademäärät olivat keskimääräistä suuremmat.

Veden laatu

Herustenjärvien alusveden happipitoisuus oli loppupalvella 2019 molemmissa järvissä varsin alhainen. Kesällä 2019 Herustenjärvien happitilanne pysyi hyvänä. Pitkän aikavälin tarkastelussa niin Länsi- kuin Itä-Herusenkin kokonaisfosforipitoisuus on laskusuunnassa, vaikka kokonaisfosforin pitoisuus olikin Länsi-Herusessa loppukesällä 2019 jonkin verran edellisvuosia korkeampi. Itä-Herusen α -klorofyllipitoisuus oli edellisvuosia matalampi, mutta Länsi-Herusen loppukesän pitoisuus nousi selvästi edellisvuosia korkeammaksi. Pitoisuuden nousuun on voinut vaikuttaa kuormitus, esimerkiksi edellisen talven huuhtouma, tai toisaalta kesän vähäsateisuuden seurauksena vesi on saattanut kirkastua, ja levää on siksi tullut paljon.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Herustenjärvissä on elokuun 2016 kasviplanktonnäytteiden perusteella todettu esiintyvän limalevää (*Gonyostomum semen*), joka sisältää runsaasti α -klorofyllia. Herustenjärvien pH-arvo on varsin alhainen, mutta pysynyt viime vuosina suunnilleen samalla tasolla.

Sääksjärven happitilanne ja kokonaisravinnepitoisuudet pysyttelivät vuosina 2018 ja 2019 edellisvuosien tasolla. Järven α -klorofyllipitoisuus oli varsin alhainen. Sääksjärven vuosien 2018 ja 2019 kasviplanktonnäytteet edustivat erinomaista tai hyvää luokkaa.

Vaaksinjärven kesäaikaiset liukoisen hapen pitoisuudet järven syvänteessä laskevat hyvin alas. Lopputalven näytteenottokerroilla samaa ilmiötä ei ole ollut yhtä selvästi havaittavissa. Vaaksinjärvelle hapen vähentyminen alusvedessä kerrostuneisuuskausien aikana on normaalia. Alusveden alhainen happipitoisuus näkyy jossain määrin alusveden kokonaisfosforipitoisuuksissa. Vaaksinjärven α -klorofyllipitoisuus on varsin alhainen ja pH-arvo lähellä neutraalia.

Valkjärven isompitehoinen hapetin oli pois päältä heinäkuussa 2018 kuuden päivän ajan. Kesällä 2019 molemmat hapettimet toimivat lyhytaikaisia pysähdyksiä lukuun ottamatta koko kesän. Valkjärvellä tehtiin happimittauksia kesällä 2018 ja 2019 viikon välein. Valkjärven alusveden vähähappinen jakso kesti vuonna 2018 näytteenottojen ja mittauksien perusteella koko elokuun ajan ja vuonna 2019 heinäkuun puolivälistä vähintään syyskuun alkuun. Vaikka alusveden happipitoisuus laski varsin alas, sedimentistä ei kuitenkaan näyttäisi vapautuneen merkittäviä määriä fosforia. Sedimentin ravinteiden pidätyskyky onkin parantunut.

Valkjärven syvänteeltä otettiin pohjaeläinnäyte vuonna 2017. Pohjaeläimistö oli tutkittujen 16 järven monipuolisin sisältäen 12 taksonia. Joukossa oli mm. järviaineiston ainoina havaintoina laakamatoihin kuuluva *Caryophyllaes laticeps* ja keskimääräistä rehevyyttä ilmentävä surviaissäski *Polypedilum nubeculosum*. Järviympäristölle ominaisesti vallitsevina olivat kuitenkin monet suuresta rehevyydestä hyötyvät isokokoiset lajit *Chironomus*-suvusta. Painotus oli selkeästi *Chironomus plumosus*-tyypin yksilöissä, joita Valkjärven syvänteessä oli peräti 1 813 yksilöä neliometriä kohden. Ilmeisesti veden suhteellinen kirkkaus tai mahdollisesti voimakas kalapredaatio on saattanut pitää sulkasääskien tiheydet hyvin pieninä. PICM-indeksin mukaan Valkjärvi luokitui ekologiselta tilaltaan tyydyttäväksi.

Pohdintaa

Veden laadun seurannan lisäksi järvillä on tarpeen tehdä myös biologista seurantaa. Uudenmaan ELY-keskus seuraa Valkjärven ja Vaaksinjärven kasviplanktonia kolmen vuoden välein. Sääksjärven kasviplanktonin ja vesikasvillisuuden tutkimus sisältyy Sääksjärven velvoitetarkkailuohjelmaan. Herustenjärvillä olisi tärkeää tehdä myös säännöllistä biologista seurantaa. Kasviplanktonin ja vesikasvillisuuden lisäksi jatkossa tulisi tutkia myös pohjaeläimiä, kalastoa ja eläinplanktonia.

Valkjärvellä seurattiin järven syvänteen happipitoisuutta tehostetusti Pro Valkjärvi -yhdistyksen toimesta kesällä 2018 ja 2019. Tihennetyn seurannan avulla havaittiin, että alusveden vähähappinen kausi kesti pidempään kuin mitä pelkkien kolmen viikon välein otettujen vesinäytteiden perusteella vaikutti. Alusveden happipitoisuus laski etenkin kesällä 2019 varsin alhaiseksi. Positiivista oli kuitenkin se, että fosforin liukeneminen pohjasedimentistä on saatu pysymään kurissa, eikä aiempien vuosien suurta sisäistä kuormitusta ole havaittavissa. Valkjärven pienempi hapetin täytyy

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

vaihtaa vuonna 2021, koska sille ei enää ole tarjolla varaosia. Tässä yhteydessä täytyy pohtia, olisiko hapetin syytä vaihtaa pumppausteholtaan isompaan vai onko nykyinen teho riittävä.

Valkjärven osalta vesienhoidon ekologista tavoitetilaa ei ole vielä saavutettu. Jotta tavoitetilaa saavutettaisiin, tulee tulevana vuosina panostaa Valkjärveen tulevan kuormituksen vähentämiseen. Keinoja, joilla kuormitusta voitaisiin vähentää ovat mm. maatalouden suojavyöhykkeet ja ravinteiden käytön hallinta, peltojen talviaikaisen eroosion torjunta, hulevesien hallinta sekä haja-asutuksen jätevesien asianmukainen käsittely. Ranta- ja pohjavesialueilla sijaitsevien kiinteistöjen jätevesijärjestelmät olisi tullut saattaa lainsäädännön vaatimusten mukaisiksi 31.10.2019 mennessä.

Vuonna 2008 tehdyn Valkjärven laskennallisen ulkoisen kuormituksen perusteella järveen kohdistuva fosfori ja typpi tulivat pääosin peltoviljelystä (55 %) sekä haja- ja loma-asutuksesta (29 %). Valkjärveen tulevan kuormituksen laskennat olisi hyvä päivittää, jotta nähtäisiin, onko jo tehdyillä toimenpiteillä ollut vaikutusta kuormituksen määrään ja alkuperään.

Valkjärveen laskevan Lähtelänojan veden laatua ja virtaamamääriä seurattiin vuonna 2019 Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen hallinnoimassa VILKKU Plus -hankkeessa. Veden laadun seuranta osoitti, että Lähtelänojan kautta Valkjärveen kohdistuu nopeita valunta- ja ravinnepiikkejä, jotka kuvastavat hyvin valuma-alueelta tulevia hulevesiä ja maatalouden ravinnehuuhtoumaa. Nurmijärven kunta on suunnittelemassa Lähtelänojan kunnostusta huomioiden Klaukkalan alueelta tulevat hulevedet. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus osallistuu kunnostuksen suunnitteluun. Lähtelänojan veden laadun seuranta on tarkoitus jatkaa ojan kunnostuksen aikana. Lähtelänojan valuma-alueella kannattaa suunnitella kokonaisuutena. Ojaa kunnostettaessa on tärkeää miettiä toimia, joilla saadaan hillittyä hulevesipiikkejä ja vähennettyä veden kuljettaman kiintoaineksen määrää.

Sääksjärven ja Vaaksinjärven osalta tulee kiinnittää huomiota hyvän tai erinomaisen tilan säilyttämiseen. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää järvien valuma-alueilla tehtäviin toimiin, joista voi aiheutua ravinnekuormitusta. Metsien hakkuut ja ojitukset uhkaavat etenkin monien latvajärvien tilaa.

Raportti Nurmijärven järvien veden laadusta 2018 - 2019 on liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Risto Mansikkamäki, ympäristökeskuksen johtaja

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää merkitä tiedoksi raportin Nurmijärven järvien veden laadusta vuosina 2018 - 2019.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Nurmijärven kunnanhallitus, Nurmijärven Vesi, Hyvinkään ympäristölautakunta, Sääksjärven suojeluseura, Pro Valkjärvi ry, Nurmijärven luonto ry, Vaaksinjärven osakaskunta, Klaukkalan, Puokan ja Soltin kalastuskunnat, Herustenjärvien hoitokunta, Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys sekä Uudenmaan ELY-keskus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 49, 11.06.2019
Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, § 33, 14.04.2020

§ 33

Järvenpään yleiskaava 2040 ehdotus, lausunto

TUUDno-2019-1239

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 11.06.2019, § 49

Valmistelijat / lisätiedot:
Tapio Reijonen
tapio.reijonen@tuusula.fi
ympäristönsuojelupäällikkö

Järvenpään kaupunki pyytää lausuntoa Järvenpään yleiskaava 2040 luonnoksesta 7.6.2019 mennessä. Lausunnon on saatu lisäaikaa. Järvenpään yleiskaava laaditaan koko kaupungin alueelle lukuun ottamatta Keskustan osayleiskaavan 2030 aluetta, joka kattaa keskustan ja sen lähiympäristön sekä Terholan työpaikka-alueen.

Järvenpään tavoitteena on tulevaisuudessa olla seudullinen kaupunkikeskus. Tämä varmistetaan ydinkeskustan voimakkaalla uusiutumisella vahvaksi asumisen ja monipuolisten palveluiden keskittymäksi. "Valitut kasvusuunnat" -rakennemalli sisältää huomattavan määrän lähivuosina käynnistettäviä asuinrakentamisen hankkeita erityisesti keskustan alueella. Valittuihin kasvusuuntiin kuuluu myös Ainolan kasvattaminen aluekeskukseksi sekä Haarajoen ja Saunakallion asemanseutujen vahvistaminen. Kaikista raideliikenteen asemapaikoista on tarkoitus kehittää sujuvia liikenteen solmukohtia. Rakennemallikartalla esitetään maankäytön edellyttämät kehitettävät liikenneyhteydet sekä tulevaisuuden uudet yhteystarpeet.

Viime vuosina kaupungin kasvuvauhti on ollut nopeaa. Vuonna 2017 se oli yli 2,5% ja vuonna 2018 kasvu oli 2%. Järvenpään yleiskaavassa varaudutaan siihen, että vuonna 2040 Järvenpäässä asuu noin 60 000 asukasta, mikä vastaa 1,5 % keskimääräistä vuosittaista kasvua. Yleiskaavaluonnoksessa varaudutaan muutoksiin väestönkasvussa asumisen reservialueiden kautta. Jos väestönkasvu on arvioitua nopeampaa, tulee reservialueiden käyttöönotto ajankohtaiseksi jo 2030-luvulla. Reservialueet mahdollistavat tarvittaessa huomattavan lisän asuntoaluepotentiaaliin, mutta myös edellyttävät muun muassa rohkeita maapoliittisia ratkaisuja sekä huomattavia infran investointeja.

Yleiskaavan merkinnät esitetään neljällä eri kartalla: 1. Maankäyttö ja liikkuminen, 2. Virkistys ja luontoarvot, 3. Kulttuuriympäristö ja 4. Yhdyskuntatekninen huolto.

Kaava-aineisto on luettavissa osoitteessa: https://jarvenpaa.fi/sivu.tmpl?sivu_id=9020;

Lisätietoja:

- ympäristönsuojelupäällikkö Tapio Reijonen, p. 040 414727
- ympäristösuunnittelija Mia Honkanen, p. 040 314 4729
- ympäristösuunnittelija Anu Tyni, p. 040 314 4728
- ympäristösuunnittelija Liisa Garcia, p. 040 314 4740

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Esittelijä: Risto Mansikkamäki, ympäristökeskuksen johtaja

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa Järvenpään yleiskaava 2040 -luonnoksesta seuraavan lausunnon:

Ympäristölautakunta pitää hyvänä kaavan tavoitetta keskittää kasvusuunnat keskustan ja asemanseutujen ympäristöön, mikä lisää jatkossa mahdollisuuksia kestävä liikenteen kehittämiseen. Samoin kaavan teemojen esittäminen omilla kaavakartoilla selkeyttää teemoittaista tarkastelua. Samlla tämä kuitenkin vaikeuttaa eri karttojen vertailua, kuten pohjavesialueiden ja niille kohdistuvan rakentamisen vertailua. Yleiskaavakartoista ei myöskään käy ilmi, mitkä esim. asumis- tai työpaikka-alueista sijoittuvat jo olemassa oleville vastaaville alueille ja mitkä puolestaan ovat uusia toimintoja. Nämä seikat vaikeuttavat ylipäättään yleiskaavamuutosten merkittävyyden tarkastelua ja puutteet olisikin hyvä korjata seuraavissa kaavavaiheessa karttaesityksissä.

Pohjavedet

Karttaesitykset:

Tärkeät pohjavesialueet esitetään nyt ainoastaan kartalla 4/4 (Yhdyskuntatekninen huolto) ja sen käsittely kaavaselostuksessa kappaleessa "Yhdyskuntatekninen huolto" tuntuu erikoiselta. Pohjaveden suojelu jää huomioimatta kyseisellä jaottelulla.

Yleiskaavakartassa on esitetty vain pohjavesialueiden ulkorajat. Niiden lisäksi kaavakartalla tulee esittää vedenottamoiden vesioikeudelliset suoja-alueet. Kaavakartassa ei myöskään ole esitetty pohjaveden muodostumisalueita, jotka kuitenkin olisi pohjaveteen kohdistuvan vaikutusten arvioinnin kannalta perusteltua olla esillä itse kaavakartan taustatietoina.

Kaavamääräykset:

Tärkeille pohjavesialueille on esitetty kaavamääräyksiä yleiskaavaluonnoksessa. Määräykset ovat kuitenkin hyvin yleistasoisia ja erittäin suppeita. Kaavamääräyksiä tulisi laajentaa esimerkiksi öljysäiliöiden ja vaarallisten aineiden osalta. Maalämpökaivojen rakentaminen tulisi kokonaan kieltää tärkeillä pohjavesialueilla.

Pohjavesialueille rakennettaessa aiheutetaan muutoksia alueen pohjavesiolosuhteisiin. Muutosten suuruus riippuu mm. rakennettavan alueen pinta-alasta ja maanpinnan vedenläpäisevyydestä. Pohjavesiin kohdistuvia vaikutuksia voidaan vähentää esimerkiksi puhtaiden hulevesien imeyttämällä ja välttämällä maanalaista rakentamista. Kaavaselostuksen yleismääräyksissä on esitetty hulevesien viivyttämistä ja imeyttämistä. Määräyksissä tulee kuitenkin korostaa, että pohjavesialueilla on mahdollista imeyttää vain puhtaita hulevesiä.

Vaikutusten arviointi:

Pohjavesivaikutuksista on kaavaselostuksessa todettu, että asutuksen lisääntyminen nykyisestä sekä uudet työpaikka-alueet saattavat vaikuttaa pohjavesialueiden vesitaseeseen, kun pinnoitetun maa-alan lisääntyminen ja hulevesien johtaminen vähentävät pohjaveden luontaista muodostumista alueella. Tämä on erityisesti huomioitava Myllylän ja Nummenkylän pohjavesialueille sijoittuvien TP/y ja asumisen reservialueiden suunnittelussa. Kaavaselostuksen mukaan kaavoituksen mukaisen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

maankäytön riski pohjavedelle jää kohtalaiseksi, jos kaavan toteuttamisessa huomioidaan pohjavesien suojelun ja alueen rakentamisen yhteensovittaminen. Pohjavesivaikutusten osalta jää epäselväksi, miten vaikutusten arviointi on tehty ja onko esimerkiksi muodostuvan pohjaveden määrän vähenemisestä tehty määrällistä arviointia.

Toimintojen sijoittaminen:

Myllylän ja Nummenkylän pohjavesialueille on yleiskaavaan merkitty uudet työpaikkojen ja elinkeinojen alueet, joilla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (TP/y) sekä asumisen reservialueita (Ares). Lisäksi hautausmaa-alueella on laajennettu Nummenkylän pohjavesialueella.

Myllylän pohjavesialueella sijaitsevalla Myllylän vedenottamolla on vesioikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden vahvistama suoja-alue. Uusi työpaikka-alue ulottuu vedenottamon kaukosuojavyöhykkeelle. Myllylän pohjavesialueen suojelusuunnitelmassa (2018) esitetään erilaisia suojelutoimenpide-ehdotuksia pohjavesialueella. Maankäytön suunnittelun osalta todetaan mm., että Myllylän pohjavedenottamon vaikutusalueelle vähintään 500 metrin säteellä ei kaavoiteta uusia toimintoja, joihin liittyy pohjavettä pilaavien aineiden käsittelyä ja/tai varastointia. Suoja-alueen määräykset ja pohjavesialueen suojelusuunnitelma tulee ottaa huomioon yleiskaavan laadinnassa.

Nummenkylän pohjavesialueella sijaitsee Vähänummen vedenottamo, jolla on vesioikeuden määräämä suoja-alue. Uusi työpaikka-alue ulottuu vedenottamon suoja-alueelle. Nummenkylän pohjavesialueen suojelusuunnitelmassa (2001) esitetään periaatteita uusien toimintojen sijoittamisesta pohjavesialueelle sekä nykyisiä toimintoja koskevia suojelutoimenpiteitä. Suojelusuunnitelma ollaan päivittämässä vuonna 2020. Suoja-alueen määräykset ja pohjavesialueen suojelusuunnitelma tulee ottaa huomioon yleiskaavan laadinnassa. Uuden työpaikka-alueen sijoittamista rakentamattomalle pohjavesialueella tulisi vielä tarkkaan harkita. Lisäksi hautausmaa-alueen laajentaminen pohjavesialueella saattaa muodostaa riskin pohjavedelle. Suojelusuunnitelman mukaan laajennukset tulee ainakin arkkuhautausten osalta suunnata pohjavesialueen ulkopuolelle.

Sekä Myllylän että Nummenkylän pohjavesialueille ja pohjaveden muodostumisalueille on yleiskaavakartassa merkitty asumisen reservialueita. Uusien asuinalueiden rakentamisella nykyisin osittain täysin rakentamattomille alueille pohjaveden muodostumisalueella on vaikutusta muodostuvan pohjaveden määrään ja mahdollisesti laatuun. Kaavoituksen yhteydessä tulisi huomioida, että pohjavesialueille jää riittävästi rakentamattomaa, vettäläpäisevää pintaa, jotta pohjaveden muodostuminen on turvattu. Vedenottamoiden lähialueet tulisi mahdollisuuksien mukaan rauhoittaa rakentamiselta, eikä lähialueille tulisi kaavoittaa uutta asutusta tai muuta rakentamista. Asumisen reservialueiden sijoittamista pohjaveden muodostumisalueille tulisi vielä tarkkaan harkita.

Luonto

Yleiskaavaluonnokseen on sisällytetty muutamia uusia suojelualuevarauksia sekä osa Järvenpään tiedostetuista arvokkaista luontokohteista. Suunta on oikea. Seuraavaan kaavavaiheeseen ympäristölautakunta esittää tehtäväksi vielä lisää täydennyksiä arvokkaiden luontokohteiden osalta. Kaavaan liittyvä luontoselvitysaineisto on nyt

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

nähtävillä olevaa aineistoa paljon laajempi. Se on syytä asettaa seuraavassa kaavavaiheessa laajempaan esille ja yksilöidä kaavaselostuksessa perusteet suojeluvarauksille sekä niiden rajauksille samoin kuin selvityksistä poikkeaville ratkaisuille.

SL-kohteet:

Yleiskaavaluonnoksessa osa arvokkaista luontokohteista on merkitty SL-varauksella, eli näille kohteille olisi tarkoitus perustaa luonnonsuojelulain mukainen suojelualue. Uusiksi suojelualueiksi (SL) on esitetty Isokydön purolaakso, Haarajoen metsä, Tuusulanjärven Naturan eteläpää sekä Vanhankylänniemen jalopuulehto. Ympäristölautakunta pitää erittäin hyvänä asiana, että kaavassa on otettu askel uusien suojelualueiden perustamiseen.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta esittää, että kaavan suojelualuekohteita täydennettäisiin vähintään maakunnallisen arvon omaavilla kohteilla. Nämä kohteet ovat koko valtakunnan/maakunnan mittakaavassa arvokkaita, selvästi paikallisia luontokohteita laajempia ja arvokkaampia kokonaisuuksia, jotka olisi hyvä suojella jo pelkästään siksi, että Keski-Uudenmaan mittakaavassa kohteita on vain vähän jäljellä.

Järvenpään arvokkaita luontokohteita on kartoitettu ja arvotettu Järvenpään luontotyyppiselvityksessä (*Faunatica 2015*) ja Järvenpään pienvesiselvityksessä (*Pöyry 2016*). Laajemmista maakunnallisesti arvokkaista kohteista SL-rajauksesta puuttuvat Järvenpään länsireunan läheiset kaupungin omistamat vanhan metsän alueet luontotyyppiselvityksessä kuviot 21 ja 22 (yhteensä 3,8 ha), kuvio 18 (5 ha) ja kuvio 2 (5,9 ha)). Lisäksi kohteista puuttuu kaupungin omistama Kartanonseudun puronvarsilehto, kuvio 38 (2 ha) sekä Vanhankylänniemen kallioketo- ja niittyalue, kuvio 104 (2,8 ha).

Yleiskaavan suojelualuevaraukset eivät myöskään ole yhdenmukaisia Uusimaa 2050 – kaavaehdotuksen kanssa, jossa maakunnallinen arvo on rajattu vähintään 5 hehtaarin pinta-alaan. Maakuntakaavaan on merkitty suojeluvarauksella Natura-alueen lintuvesi. Järvenpään yleiskaavassa vain eteläosa Natura-alueesta on merkitty kaavaan suojeluvarauksella, mikä poikkeaa myös nykyisestä yleiskaavasta. Osalle aluetta osoitettu MY-kaavamerkintä sallii 200 k-m² asuintilojen rakentamisen, lisäksi enintään 70 k-m² taloustilojen rakentamisen, mikä vaikuttaa kyseenalaiselta, kun valtaosa alueesta on Natura.

Natura-alueen toteuttamiskeinona on luonnonsuojelulaki ja vesilaki. Yleiskaavaan on merkitty suojeluvarausmerkinnällä kohteita, joilla on vähintäänkin maakunnallinen arvo. Natura-alueet lukeutuvat kansainvälisesti arvokkaisiin kohteisiin, joten niille suojelumerkinnän (SL-1) asettaminen on hyvinkin perusteltua. Ympäristölautakunta esittääkin, että Natura-alueen kohdalla aluevarausmerkintä muutetaan yhdenmukaiseksi maakuntakaavan kanssa.

Vanhankylänniemen jalopuulehto on merkitty yleiskaavaan SL-varauksella. Kohde on luonnonsuojelulain 29 §:n perusteella suojeltavaksi tarkoitettu luontotyyppikohde, joka yhtä lailla kuin Tuusulanjärven itärannan tervaleppäkorvet, olisi parempi merkitä kaavamerkinnällä S-nro.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Isokydönpuron luontoarvojen suojelua on kaavaluonnoksessa toteutettu kolmella eri merkinnällä (SL, sl ja luo). Luontotyyppiselvityksen (*Faunatica 2015*) perusteella Isokydön purolaakso olisi perusteltua kaavoittaa sen luonnontilaiselta osuudelta kokonaisuudessaan suojelualueeksi, koska kohde on Uudenmaan mittakaavassa poikkeuksellisen laaja runsasravinteisten puronvarsilehtojen kokonaisuus ja sen luonnontila on säilynyt hyvänä. Isokydönpuron arvoa lisää sen mahdollinen potentiaali toimia uhanalaisen meritaimenen elin- ja lisääntymisalueena. Ympäristölautakunta esittää Isokydönpuron SL-merkinnän muuttamista luontoselvityksen mukaiseksi rajaukseksi. Samalla rajaus yhdenmukaistetaan maakuntakaavan kanssa.

Yleiskaavaan suojeluvarauksiin tulee lisätä myös maakuntakaavaehdotuksessa oleva Lemmenlaakson suojelualueen koillispuolella oleva lehtoalue.

sl-kohteet:

SL ja S-nro kaavamerkintöjen lisäksi yleiskaavassa on rajattu muita arvokkaita luontokohteita sl- ja luo -merkinnöillä. sl-merkinnällä on kaavaselistuksen mukaan merkitty luonnonsuojelulain nojalla suojellun tai suojeltavan lajin esiintymisalue. Merkinnällä on osoitettu mm. Haarajoen uhanalaisen ketosukkulakoin esiintymisalue, viitasammakon kutulammet Wärtsilässä ja Peltolassa sekä liito-oravan elinalueet Wärtsilän metsässä. Wärtsilän metsän rajausta ei näyttäisi noudattavan vuoden 2017 liito-oravaselvityksen rajausta, vaan on itäosasta selvästi suppeampi. Tämä tulisi tarkastaa seuraavaan kaavavaiheeseen. Haarajoen liito-oravakohde on merkitty kartalle sl-1, mutta kaavakartalta puuttuu kokonaan elinympäristöä osoittava rajausta. Viitasammakon esiintymistieto Nummenlammesta ja tarvittava suojelurajaus puuttuu kaavasta kokonaan (*Järvenpään lampien pienvesiselvitys, Pöyry 2017*).

luo-kohteet:

luo-rajauksella on rajattu kaavaselistuksen mukaan kaikki Järvenpään luontotyyppiselvityksessä tunnistetut huomattavan arvokkaat ja arvokkaat kohteet. Arvokkaita luontotyyppikohteita on kuitenkin todettu luontotyyppiselvityksessä huomattavasti enemmän, kuin mitä kaavaan on merkitty. Kaavaselistuksesta ei käy selkeästi ilmi sitä, millä perusteella luo-kohteet on valittu kaavaan. Kaavan tulkintaa vaikeuttaa se, että kaavaan rajattuja luo-kohteita on vaikea tarkastella yksilöidysti, koska kohteita ei ole indeksoitu eikä niiden suojelumerkinnän perusteita näin ollen avattu. Lisäksi osa luo-kohteista on yhdistetty ja rajattu selvästi laajemmiksi kuin mitä luontoarvot edellyttäisivät. Luo-kohteiden tarkasteluun peräänkuulutetaan selkeämpää logiikkaa eli rajausten ja merkintöjen avaamista yksilöityine perusteluineen ja esimerkiksi taulukointia S- ja sl-kohteiden tavoin. Ympäristölautakunta huomauttaa, että myöskään uhanalaisten luontotyyppien esiintyvyyteen ja merkitsemiseen ei ole kaavassa kiinnitetty riittävästi huomiota - monet paikallisesti arvokkaat luontokohteet, joilla esiintyy uhanalaisia luontotyyppisiä ovat jääneet kokonaan merkitsemättä kaavaan.

Yleiskaavassa on pyritty huomioimaan luontotyyppiselvityksessä todettuja arvokkaita alueita ja lajistoa. Järvenpäässä on Keski-Uudenmaan kattavin luontotietoaaineisto paikkatietomuodossa ja kaupungin alueelta on selvitetty useita huomionarvoisia

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

lajiryhmiä, joita muualla ei ole selvitetty yhtä kattavasti. Tämä aineisto on kuitenkin jäänyt kaavan luonnoksessa osin huomioimatta. Ympäristölautakunta esittää seuraavaa otettavaksi huomioon jatkovalmistelussa

- Möllärin lammet on merkitty luo-merkinnällä. Lammesta on kuitenkin löydetty tiukasti suojeltaviin direktiivisudenkorentolajeihin kuuluvaa täplälampikorentoa ja jättisukeltajaa (*Luontodirektiivin sudenkorentojen ja sukeltajakuoriaisten esiintymisselvitykset Järvenpäässä, Faunatica 2014*). Lajiston perusteella kohde tulisi merkitä luo-merkinnän sijaan sl-kohteeksi.
- Kaavaan ei ole merkitty kaikkia tiedossa olevia uhanalaisia perhoslajeja, myös uhanalainen kasvilajisto on jäänyt huomioimatta.
- Kaavaan tulisi lisätä todetut lepakoiden lisääntymis- ja levähdysalueet. Lisäksi kaavaan olisi hyvä merkitä tiedostetut tärkeät ruokailualueet tai siirtymäreitit (II-alueet), sillä Eurobats-sopimuksen mukaan nämä alueet tulisi huomioida maankäytön suunnittelussa. Mikäli II-alueet sijoittuvat M-alueille, näille tulisi kaavamääräyksissä asettaa avohakkuukielto.
- Kaavaan tulisi merkitä luonnonsuojelulailla rauhoitetut luonnonmuistomerkit.

Lisäksi ympäristölautakunta esittää, että kaavakarttaan tulisi lisätä kaikki ne puuttuvat luontokohteet, jotka yleiskaavan tarkkuuden huomioon ottaen on mahdollista. Mikäli näitä kohteita ei ole merkitty yleiskaavaan, ne eivät välttämättä tule huomioiduksi tarkemmassa suunnittelussa. Muut pienialaisemmat kohteet voidaan esittää liitekartalla.

MY-alueet:

Kaavaselostuksesta ei käy ilmi, millä perusteella osa M-kohteista on rajattu MY-alueiksi (Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla erityisiä luontoarvoja). Aluevarauksen perusteita olisi syytä selventää seuraavassa kaavavaiheessa vielä tarkemmin. Hyvänä asiana voidaan pitää sitä, että näille luontoarvoja sisältäville M-alueille on kaavamääräyksissä esitetty avohakkuukielto.

Viheralueet ja -yhteydet:

Verrattaessa kaavaluonnosta voimassa olevaan yleiskaavaan nähden, voidaan todeta, että aiemmin laajoja viheralueita on supistettu ja varattu rakentamiselle. Tällainen kehitys vaikuttaa ennen pitkään viheryhteyksien kokonaisuuteen ja toteutumiseen. Kaavaselostuksessa on nyt todettu, että "tarkemmassa suunnittelussa tulee varmistaa lähivirkistysalueiden riittävyys sekä ekologisten ja virkistysyhteyksien jatkuvuus". Kokonaisuuden hahmottamiseksi tulisi yleiskaavan kuitenkin olla se taso, jolla varmistetaan näiden yhteyksien riittävyys ja jatkuvuus. Juurikin ekologisten yhteyksien turvaaminen jää kaavassa nyt epäselväksi.

Viheryhteyden selostuksessa sanotaan myös, että "viheryhteydet tulee toteuttaa ja ylläpitää riittävän leveänä". Tässä suosittelemme selvittämään myös tarkempaa ohjeistuksen esittämistä, joihin esim. Seija Väreen tutkimukset antavat pohjaa. Kaavassa tulisi painottaa etenkin jokivarsien merkitystä ekologisena viheryhteytenä ja rakentamattomia ja luonnontilaisia puustoisia ranta-alueita tulisi vaalia kaavamääräyksillä. Nyt Tuusulanjärvi ja Keravanjoki ovat molemmat merkitty W-merkinnällä (vesialue), joihin sisältyvä kaavamääräys on ristiriitainen. Samaan aikaan määrätään vaalimaan ekologistia arvoja sekä hyödyntämään avointa rantaviivaa. Ympäristölautakunta katsoo, ettei kyseinen kaavamääräys ole riittävä ja selkeä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

turvaamaan arvokkaiden ja herkkien ranta-alueiden säilymistä. Viheryhteyden lisäksi vesistöjen ja rantaviivan kasvillisuus ja puusto ovat tarpeellisia eliöstön ravinnon saannissa sekä elin- ja lisääntymisympäristöinä. Myös maisemaan monimuotoisella rantaviivalla on merkitystä.

Lemmenlaakson eteläpuolelle Keravanjoen varteen on tehty varaus teollisuus- ja varastoalueelle (TP). Alueen laajuutta ja sen toteutumisen edellytyksiä tulee vielä jatkotyönä arvioida, sillä kaavakartassa ehdotetussa laajuudessa TP-alue sijoittuu eroosioherkille Keravanjoen ranta-alueille ja vaatii rinnevarjostusaineiston perusteella toteutuakseen maan täyttöjä. Ympäristölautakunta katsoo, että Keravanjoen uoman ja ranta-alueiden morfologiaan ei pidä puuttua näin lähellä Lemmenlaakson luonnonsuojelualuetta. Myös riittävä ekologinen yhteys on varmistettava joen ranta-alueella.

Vanhankylänniemen alue on merkitty kaavaan RM-aluevarauksella (retkeily- ja matkailupalveluiden alue). Voimassa olevassa maakuntakaavassa alue on virkistysaluetta. Muutosta on tehty myös voimassa olevaan yleiskaavaan nähden, jossa aivan eteläosa alueesta on VR-alue (retkeily- ja ulkoilualue). Mikäli alueen kehittäminen matkailun käyttöön on voimakasta, tulee samalla varmistaa, miten alueella säilytetään luonnontilainen, ainutlaatuinen ja arvokas luonnonympäristö. Nyt RM-alueelle ei myöskään ole asetettu toimenpiderajoitusta puunkaatoon tai muuhun siihen rinnastettavaan maisemaa muuttavaan toimenpiteeseen, joka tulisi lisätä kaavaan.

Vanhankylänniemen alueelle on esitetty luo-rajauksella arvokas keto- ja niittyalue sekä SL-rajauksella jalopuulehto. Alueella esiintyy kuitenkin myös muita paikallisesti arvokkaita luontokohteita, joita ei ole rajattu kaavaan. Näillä esiintyy myös uhanalaisia luontotyyppisiä. Kaikki alueen arvokkaat luontokohteet tulisivat merkitä kartalle, jotta ne tulee turvattua tarkemmassa suunnittelussa.

Toimenpiderajoituksen asettaminen yleiskaavan laatimisen ajaksi:

Kaupungin tulisi harkita yleiskaavan laatimisen ajaksi toimenpiderajoituksen asettamista MRL 128 §:n mukaisesti niille alueille, joilla ei vielä ole rajoituksia luontoarvojen säilyttämiseksi.

Pienvesien luontoarvojen turvaaminen:

Kaavaselvityksen mukaan arvokkaiden luontokohteiden määrittelyssä on käytetty vuonna 2015 laadittua Järvenpään luontotyyppiselvitystä (Faunatica 2015). Järvenpään on lisäksi laadittu koko kaupungin kattava pienvesiselvitys (Pöyry 2016), jossa inventoitiin pienvesien nykytilan lisäksi pienvesien vesilain, metsälain ja luontotyyppiluokituksen mukaista suojelua vaativat kohteet. Pienvesiselvityksessä löydettiin joitakin suojelua vaativia kohteita enemmän kuin luontotyyppiselvityksessä. Esimerkiksi Loutinojan Sammonkadun ja Jäppiläntien välinen osuus on pienvesiselvityksessä rajattu sekä vesi- että metsälain kohteena. Tämä ja muut vastaavat löydökset tulee ennen seuraavaa kaavavaihetta tarkistaa ja osoittaa tarvittavilla suojelumerkinnöillä.

Vesilain kohteiden säilymiselle on tärkeää niiden vesitaseen säilyminen nykyisellään tai mahdollisesti jopa vesimäärän tasaaminen mahdollisimman lähelle luonnollista tilannetta. Kaavaluonnoksen arvokkaita luontokohteita (SL, S-nro, sl-nro ja luo)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

koskevat kaavamääräykset eivät huomioi alueen ulkopuolelta tulevia vesimääriä ja niiden tasaamista. Ennen seuraavaa kaavavaihetta ympäristölautakunta esittää selvitettäväksi, millä keinoin kaavassa voidaan turvata vesilain kohteiden vesitase. Vesilain kohteiden suojelu todennäköisesti tarvitsee oman kaavamerkinnän ja/tai -määräyksen, jossa otetaan kantaa niiden vesitaseen säilymiseen. Vesilain kohteiden säilymisessä on keskeistä niiden valuma-alueen muutosten tarkastelu. Nähtävillä olevan aineiston perusteella ei ollut mahdollista tarkastella, miten merkittäviä muutoksia purojen valuma-alueilla tulee tapahtumaan ja onko tarpeen ehkäistä niihin kohdistuvia haitallisia vaikutuksia. Kaava-aineistoa olisi hyvä täydentää vesilain kohteiden valuma-alueilla.

Vuonna 2018 tehtiin Lemmenlaakson luonnonsuojelualueella sijaitsevassa Lipinkoskessa sähkökoekalastuksia, joissa tavattiin ensimmäistä kertaa lohikalojen luonnollista lisääntymistä Järvenpään kaupungin alueella (Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys 2018). Lemmenlaakson eteläpuolisella neljällä luonnontilaisella Keravanjokeen laskevalla uomalla (suojelumerkinnät kaavaluonnoksessa) saattaa olla potentiaalia taimenen lisääntymisalueena tai turvapaikkana niiden poikasille vesien lämmityssä pääuomasa kesäaikaan. Parhaillaan toteutettava Tikkurilankosken padon purku Vantaalla saattaa merkittävästi lisätä todennäköisyyttä sille, että alueella tavataan tulevaisuudessa enemmän merestä vaeltaneita taimenia. Haarajoen padon yläpuolisella Pietilänojalla on myös vastaavaa potentiaalia. Kalaston esiintymistä näissä uomissa tulisi selvittää ennen seuraavaa kaavavaihetta.

Rakennetut kosteikot ja laskeutusaltaat:

Mäyränojan suulla sijaitseva luo-alue (luontotyyppiselvityksen ID-numerot 70, 71 ja 72) on alun perin kaivettu vesiensuojelukosteikko, jolle on kehittynyt vuosien kuluessa luontoarvoja. Kosteikkoa huolletaan tarpeen mukaan 5-10 vuoden välein poistamalla lietettä ja vesikasvillisuutta. Kohteen kaavamääräyksen tulisi olla sellainen, että se mahdollistaa kosteikon toimivuuden takaavat toimenpiteet myös tulevaisuudessa. Vastaavaa hoitoa tehdään Järvenpäässä myös esimerkiksi M-alueelle sijoittuvilla Räikilänojan altailla sekä Natura-alueelle sijoittuvalla Loutinojan hajotusojastolla. Lisäksi Järvenpäässä on koko joukko muitakin kaavakartasta puuttuvia vesiensuojelurakenteita so. kosteikoita, hulevesi- ja laskeutusaltaita sekä hajotusojastoja. Ympäristölautakunta esittää pohdittavaksi omaa kaavamerkintää ainakin merkittävimmille vesiensuojelurakenteille.

Tulvatarkastelu:

Yleiskaava-aineistosta puuttuu Järvenpään vesistöjen Tuusulanjärven ja Keravanjoen tulvatarkastelu. Ympäristökeskuksella ei ole tiedossa Järvenpään alueella sijaitsevia tulvariskialueita, mutta vesistöjen lähetyville sijoittuvien tulevien rakentamisen laajenemisalueiden osalta tulisi vielä selvittää alimmat mahdolliset rakentamiskorkeudet ja määrät tarvittaessa niiden sisällyttämisestä asemakaavamääräyksiin ja rakennusjärjestykseen. Myös kaupungin alueelta laadittu hulevesitulvia koskeva kartta-aineisto on hyvä liittää kaava-aineistoon.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta, 14.04.2020, § 33

Valmistelija / lisätiedot:

Tapio Reijonen
tapio.reijonen@tuusula.fi
ympäristönsuojelupäällikkö

Järvenpään kaupunki pyytää Järvenpään yleiskaavaehdotuksesta Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausuntoa 30.4.2020 mennessä.

Yleiskaava koostuu neljästä kartasta ja niihin liittyvistä merkinnöistä ja määräyksistä sekä selostuksesta. Kartat ja määräykset tullaan hyväksymään oikeusvaikutteisina. Selostuksen tarkoitus on auttaa ymmärtämään yleiskaavan ratkaisuiden taustalla olevia lähtökohtia, tavoitteita ja perusteluita. Kaavadokumenttien lisäksi yleiskaavan valmistelumateriaaliin kuuluu paljon teemakohtaisia selvityksiä, lähtömateriaalia ja raportteja. Karttapalvelussa on mahdollista asettaa kaikki oikeusvaikutteiseksi tarkoitettut kartat päällekkäin. Kaavaratkaisua on myös mahdollista verrata voimassa olevaan ja kumottavaksi tarkoitettuun Järvenpään yleiskaavan 2020 sekä voimaan jäävään Keskustan osayleiskaavan 2030 kanssa. Lausuntoihin ja muistutuksiin tullaan antamaan kirjallinen vastine kaavan hyväksymiskäsittelyn yhteydessä.

Järvenpään yleiskaavan tavoitteena on tarkastella kaupungin maankäyttöä vuoteen 2040 saakka. Kaupungissa arvioidaan asuvan tuolloin 60 000 asukasta ja olevan 15 000-17 000 työpaikkaa. Suunnittelualue käsittää koko Järvenpään kaupungin lukuun ottamatta Keskustan osayleiskaavan 2030 aluetta. Yleiskaavassa varaudutaan muutoksiin väestönkasvussa asumisen reservialueiden kautta. Jos väestönkasvu on arvioitua nopeampaa, tulee reservialueiden käyttöönotto ajankohtaiseksi jo 2030-luvulla. Reservialueet mahdollistavat tarvittaessa huomattavan lisän asuntoaluepotentiaaliin, mutta ne myös edellyttävät muun muassa rohkeita maapoliittisia ratkaisuja sekä huomattavia infran investointeja. Yleiskaavassa valittuja asutuksen kasvusuuntia ovat keskustan lisäksi muut asemien seudut (Ainola, Saunakallio ja Haarajoki).

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta on yleiskaavan luonnosvaiheessa antamassaan lausunnossa (11.6.2019 § 5) kiinnittänyt huomiota ennen kaikkea pohjavesien, arvokkaiden luontokohteiden ja viheralueiden sekä pienvesien ja vesistöjen huomioon ottamiseen ja suojeluun. Näistä aihealueista on ympäristökeskuksen ja kaupungin välillä pidetty useita suunnittelukokouksia. Yleiskaavan ehdotusvaiheessa on tehty useita kaavaratkaisua selventäviä ja tarkentavia muutoksia. Kaavaratkaisun peruseriaatteet kuitenkin säilyvät.

Yleiskaavaehdotuksen valmistelussa tehtyihin lisäselvityksiin ja muuhun kaavamateriaaliin voi tutustua Järvenpään kaupungin nettisivuilla osoitteessa https://www.jarvenpaa.fi/--Yleiskaava_2040_--/sivu.tpl?sivu_id=9020

Lisätietoa lausunnon valmistelusta:

- Tapio Reijonen ympäristönsuojelupäällikkö
- Liisa Garcia ympäristösuunnittelija
- Anu Tyni ympäristösuunnittelija
- Mia Honkanen ympäristösuunnittelija

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Risto Mansikkamäki, ympäristökeskuksen johtaja

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo, että Järvenpään yleiskaava 2040 ehdotus on erittäin hyvin laadittu ja siinä on otettu ympäristönsuojelunäkökulma kiitettävästi huomioon. Kaavaehdotuksen valmistelussa on tehty hyvää yhteistyötä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen kanssa. Lisäksi kaavan tutkimista helpottava karttapalvelu ansaitsee kiitoksen, samoin kaavaehdotuksen kokonaisvaltaisen selkeä esitystapa.

Ykityiskohtaisempana lausuntonaan ympäristölautakunta esittää seuraavaa:

Pohjavedet

Yleiskaavaehdotuksessa on kiitettävästi kiinnitetty luonnosta paremmin huomiota pohjavesien suojeluun. Kaavamääräyksiä on laajennettu ja täydennetty ja pohjavesialueille sijoittuvia työpaikka-alueita on pienennetty ja poistettu kokonaan vedenottamoiden vesioikeudellisilta lähisuojavaovyöhykkeiltä.

Nummenkylän pohjavesialueelle on kaavaehdotuksessa esitetty luonnosta pienempi työpaikka-alue (TP/y), mutta asuinrakentamiseen osoitettu alue (AP) on luonnosta suurempi ja viheralue on samalla pienentynyt. AP-alueen laajennus sijaitsee niin pohjavesialueella kuin vedenottamon vesioikeudellisella lähisuojavaovyöhykkeellä. Myös Myllylän pohjavesialueelle ehdotuksessa esitetty työpaikka-alue on luonnosta pienempi.

TP/y-alueiden rajaaminen pienemmiksi pohjavesialueilla on erittäin positiivista, samoin niitä koskevat kaavamääräykset, jotka ovat nyt kiitettävän yksityiskohtaisia koskien toimintojen sijoittumisedellytyksiä ja pohjaveden suojelua. Kuitenkaan TP/y-alueiden tai taajaan rakennettujen asuinalueidenkaan sijoittuminen pohjavesialueille ei ole ylipäätään toivottavaa. Huomattavaa on myös, että Nummenkylän pohjavesialueella pohjavesi on varsin pinnassa, ja pohjaveden kannalta haitallisten aineiden päätymistä maaperään tulee ehkäistä kaikin mahdollisin keinoin ohuen pintamaakerroksen vuoksi.

Työpaikka-alueille sijoittuvien yritysten toiminnan ja toiminnan muutosten valvonta on haastavaa. Periaatteena tulisi tämän vuoksi olla, ettei pohjavesialueille ylipäätään osoitettaisi kaavoituksella uutta pohjaveden kannalta potentiaalisesti haitallista toimintaa. Vaikutuksiltaan ongelmallisimmat toiminnat liittyvät työpaikka-alueen kaavamääräyksessä mainittuun tuotantotoimintaan. Ympäristölautakunta esittääkin vielä selvitettäväksi TP/y-merkinnän muuttamista siten, että siitä pohjavesialueella poistetaan maininta tuotantotoiminnasta.

Yleiskaavan vaikutusten arviointia pohjavesiin on merkittävästi laajennettu ehdotuksessa suhteessa luonnosvaiheeseen. Pohjavesialueille osoitettavan uuden rakentamisen vaikutuksesta muodostuvan pohjaveden määrään ei kuitenkaan ilmeisesti ole tehty määrällistä arviointia. Vaikutusten arvioinnissa todetaan, että: ”*Yleiskaavassa pohjavesialueille osoitetut asuinalueet ovat pientaloasumisen alueita, joilla imeytuspintaa syntyy pihojen ja tonttien väliin jäävien alueiden kautta todennäköisesti riittävästi*”. Edelleen jääkin epäselväksi, onko uuden rakentamisen vaikutuksia muodostuvan pohjaveden määrään tarkasteltu riittävän perusteellisesti. Erityisen tärkeää tämä olisi Nummenkylän alueella, jossa A-res- ja uudet AP-alueet kattavat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

merkittävän osan pohjavesialueesta. Rakentamisen vaikutuksia tulisikin tarkastella tarkemmin vielä jatkosuunnittelussa, esimerkiksi parhaillaan käynnissä olevan Nummenkylän pohjavesialueen suojelusuunnitelman päivittämisen yhteydessä.

Luonto

Kaavaehdotuksessa on huomioitu kiitettävän hyvin luontoarvoja koskevat lausunnot. Kaavaan on tehty huomattavia parannuksia mm. lajikohtaisilla liitekartoilla ja arvokkaiden luontokohteiden indeksoinneilla. Myös tärkeitä muutoksia tehtiin aluemerkitöjen ja määräysten suhteen. Näistä esimerkkinä Tuusulanjärven Natura-alueen muuttaminen maa -ja metsätalousvaltaisesta alueesta (MY) suojelualueeksi (SL) sekä Vanhankylänniemen retkeily- ja matkailupalveluiden alueelle (RM) asetettu toimenpiderajoitus.

Kaavaluonnoksessa oli asetettu avohakkuukielto MY-alueille. Valitettavasti tämä kieltö on nyt kaavaehdotuksesta poistettu. Sen sijaan M-alueille on annettu metsänkäyttöön liittyviä ohjeistuksia, joissa mm. painotetaan kiinnittämään erityistä huomiota metsänkäsittelyyn niillä alueilla, joilla on todettu luontoarvoja. Ohjeistus on sinällään hyvä, mutta sen toimivuutta käytännössä voi epäillä. Yksi laajoista M-alueiden keskittymistä sijoittuu Järvenpään koillisosaan Keravanjoen varteen, jolla ranta-alueiden metsäisyyden säilymistä pidetään erityisen tärkeänä. Alueella on myös useita lepakoille tärkeitä alueita (III-alueet) sekä linnustollisesti arvokkaita alueita. Näiltä osin M-alueiden merkitsemistä MY-alueiksi olisi syytä vielä harkita. Lepakoiden tärkeimmät ruokailualueet (II-alueet) sijoittuvat M-alueiden sijaan VL- ja SL-alueille, mikä on lajin suojelun kannalta hyvä asia.

Kaavan puutteena voi edelleen pitää sitä, että maakunnallisesti arvokkaita luontokohteita ei olla huomioitu yhdenmukaisesti SL-merkinnällä. Tämä on valitettavaa, etenkin kun kyseiset kohteet sijoittuvat kaupungin omistamille maille.

Pintavedet

Lautakunta pitää hyvänä, että pintavesien suojelu nähdään kaavaehdotuksessa osana maankäytön suunnittelua. Uusina merkintöinä yleiskaavaan on lisätty päävedenjakaja, valuma-alueet ja niiden purkuoja sekä hulevesien hallinnan kannalta merkittävät alueet. Lisäksi kaikki arvokkaat pienvedet (norot, lähteet ja lammet) on osoitettu suojelumerkinnöin ja kohdistettu valuma-alueille. Ratkaisu mahdollistaa valuma-alueiden ominaispiirteiden ja herkkien kohteiden huomioon ottamisen alueiden jatkosuunnittelussa ja hulevesien hallinnan ratkaisuisissa. Myös Järvenpään kaupungin hulevesien hallinnan periaatteet näkyvät hyvin yleiskaavassa määräyksinä. Pintavesien suojelun osalta kaavaratkaisu on onnistunut ja sen luonnosvaiheessa esitetyt pintavesien suojelua koskevat lausunnon kohdat on pääosin huomioitu.

Kaava-aineiston liitteenä olleita vastineita lausuntoihin ympäristölautakunta pitää yleispiirteisinä. Kaavaehdotuksen hyväksymisen yhteydessä annettavia kirjallisia vastineita tulisikin täydentää vastaamaan tehtyä vuorovaikutustyötä. Esimerkiksi periaatteet uusien kalastoselvitysten selvittämättä jättämiselle olisi hyvä avata myös muille osallisille.

Kaavaprosessin aikana on tuotettu pintavesien suojeluun liittyvää aineistoa, jonka liittäminen osaksi kaava-aineistoa olisi tärkeää pienvesien huomioimiseksi asemakaavatason suunnittelussa. Kaavaselostukseen tulisikin liittää aineistoa, jossa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

näkyvät samalla kartalla päävedenjakaja, valuma-alueet, pääuoma, arvokkaat pienvedet ja hulevesien hallinnan kannalta merkittävät alueet.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Järvenpään kaupunkikehityslautakunta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 34

Tuusulanjärven KUITU-hankkeen viljelijäyhteistyöpalvelut

TUUDno-2020-651

Valmistelija / lisätiedot:

Tapio Reijonen

tapio.reijonen@tuusula.fi

ympäristönsuojelupäällikkö

Ympäristöministeriö on käynnistänyt vesiensuojelun tehostamisohjelman 2019 - 2023, jonka tavoitteena on tehostaa Itämeren ja sisävesien tilaa parantavia toimia ja niiden laajaa käyttöönottoa. Ohjelman maatalousteemassa toteutetaan ympäristöministeriön kilpailuttama *Kuitulietteet maatalouden vesiensuojelukeinona* - tutkimushanke, jonka toteuttamisesta vastaa Luonnonvarakeskuksen (Luke) ryhmittymä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n kanssa. Tutkimushanke toteutetaan Tuusulanjärven Noormarkinojan valuma-alueella (Tuusulanjärven KUITU-hanke). Hankkeessa levitetään kompostoitua ja lannoitevalmisteeksi hyväksyttyä maanparannuskuitua 82 hehtaarin alalle Noormarkinojan valuma-alueella.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on osana VILKKU Plus -hanketta ollut jo syksyllä 2019 ja keväällä 2020 toteuttamassa hankkeen valmistelua ja viljelijäyhteistyötä VILKKU Plus -hankerahoituksella. VILKKU Plus -hankkeen loppuessa Tuusulanjärven KUITU-hankkeeseen liittyvää viljelijäyhteistyötä jatketaan 30.4.2020 jälkeen Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimesta ostopalveluna vuoden 2021 loppuun asti.

Maanparannuskuituja on tutkittu Lukessa jo usean vuoden ajan. Niiden on todettu alentavan viljelyn vesistövaikutuksia maan eroosioherkkyyden vähentyessä ja mahdollisesti vaikuttavan suotuisasti satotasoihin. KUITU-hankkeessa selvitetään kuitujen vesistövaikutuksia Tuusulanjärven valuma-alueella (Noormarkinojan ja Flinkinojan valuma-alueet). Samalla kysellään viljelijäkokemuksia ja hyödynnetään aiempien kenttäkokeiden tuloksia mahdollisimman kattavan käsityksen saamiseksi kuitujen käytön vesistövaikutuksista. Päätuloksena on tutkimukseen perustuva arvio maanparannuskuiduilla saavutettavasta alueellisesta ja valtakunnallisesta vesiensuojeluhuödystä. Tavoitteena on myös parantaa Tuusulanjärven tilaa.

Ympäristökeskuksen viljelijäyhteistyöpalvelujen palvelukuvaus hankkeelle on sopimuksen liitteenä 1. Ympäristökeskus huolehtii kenttätoiminnasta (mm. viljelijäkontaktointit, peltotarkastukset) ja osallistuu tilaisuuksien järjestämiseen ja tiedottamiseen yhteistyössä Luken sekä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n kanssa. Ympäristökeskuksen ostopalveluna tuottama viljelijäyhteistyö vähentää sen hallinnollista työtä hankkeessa ja mahdollistaa resurssien paremman suuntaamisen neuvontaan ja seurantaan.

Ympäristökeskuksen asiantuntijana KUITU-hankkeessa toimii hankevastaava Janne Heikkinen, jonka toimi muuttuu 1.5. alkaen ympäristösuunnittelijaksi vuoden loppuun asti. Vuoden 2020 henkilöstöbudjetissa on varauduttu Heikkisen palkkaukseen. Työsuhdetta on tarkoitus jatkaa edelleen ainakin vuoden 2021 loppuun asti. Vuoden 2021 henkilöbudjettiin tullaan tekemään vastaavan suuruinen varaus, joka

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

käytännössä pitkälti katetaan tarjotusta ostopalvelusta saatavalla korvauksella. Ympäristökeskuksen tuottamien viljelijäyhteistyöpalveluiden kokonaiskustannus on 52 300 euroa.

Sopimus liitteineen on toimitettu lautakunnan jäsenille esityslistan oheisaineistona.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen sopijakuntien hyväksymän ympäristökeskuksen yhteistoimintasopimuksen 9.3-kohdan mukaan Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta ja ympäristökeskus voivat yhteistoimintasopimuksen estämättä palvelusopimuksilla tuottaa toimintaansa kuuluvia viranomaistehtäviä muille kunnan ja valtion viranomaisille edellyttäen, ettei se heikennä sopijakuntien palvelutasoa. Tuusulan kunnan hallintosäännön 25 §:n mukaan lautakunnan tehtäviin kuuluu päättää toimialuettaan/palvelualueitaan koskevien palvelujen ostamisesta ja myymisestä sekä tehdä niitä koskevat sopimukset ja irtisanovat ne. Hallintosäännön 133 §:n 2 mom. mukaan Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan päätökseen perustuvan sopimuksen allekirjoittaa ympäristökeskuksen johtaja.

Ehdotus

Esittelijä: Risto Mansikkamäki, ympäristökeskuksen johtaja

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää hyväksyä ympäristökeskuksen ja Luonnonvarakeskuksen välisen ostopalvelusopimuksen Tuusulanjärven KUITU-hankeen viljelijäyhteistyöpalveluista. Ympäristölautakunta tarkistaa ja hyväksyy pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin ja hyväksyttiin tämän pykälän osalta välittömästi kokouksessa.

Tiedoksi

Luonnonvarakeskus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 35

NCC Industry Oy, ympäristöluvan muutoshakemus, lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, Mäntsälä

TUUDno-2020-450

Valmistelija / lisätiedot:
Saku Nurminen
saku.nurminen@tuusula.fi
ympäristötarkastaja

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 14.2.2020 päivätyllä kirjeellään pyytänyt Mäntsälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa NCC Industry oy:n ympäristönsuojelulain mukaisesta hakemuksesta, joka koskee Mäntsälän Ohkolan kiviainesalueen kallion louhinnan, louheen murskauksen, maankaatopaikan ja kierrätysterminaalitoiminnan ympäristöluvan muuttamista ja toiminnan aloittamislupaa (Dnro ESAVI/41542/2019). Muutoshakemus on tullut vireille 5.12.2019. Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on pyytänyt lisää aikaa lausunnon jättämiseen 17.4.2020 asti.

Lupatilanteesta

NCC Industry oy:n Ohkolan kiviaines- ja kierrätysterminaalialueella on voimassa seuraavat lupapäätökset:

- 1) Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 8.10.2019 § 89 (TUUDno-2017-1174): Maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukainen yhteislupa maa- aineksen ottamiselle sekä kallion louhinnalle ja murskaukselle Mäntsälän kunnan kiinteistölle Kalliorinne I 505-409-5-287. Louhittavan kiven kokonaismäärä on 1 500 000 m³ltr ja vuotuinen ottomäärä enintään 190 000 m³ltr. Lupa on voimassa 10 vuotta.
- 2) Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 14.2.2017 § 16 (KYK 336/2015): Maa-aineslupan 11.6.2013 § 73 muuttaminen maisemointia koskevan lupamääräyksen 12 osalta.
- 3) Etelä-Suomen aluehallintovirasto 14.9.2016 (Dnro ESAVI/5774/2016): Ympäristölupa ja aloituslupa louhinnalle ja murskaukselle sekä ylijäämämaiden vastaanotolle ja kierrätysterminaalitoiminnalle kiinteistöillä Peltola II 505-409-5-1566, Lepola II 505-409-5-283 ja Perikunnan tontti 505-409-5-1218. Alueelta louhittavan kiven kokonaismäärä on 3 000 000 m³ltr ja vuotuinen ottomäärä enintään 500 000 m³ltr. Lupa on voimassa toistaiseksi.
- 4) Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.6.2013 § 73 (KYK 494/2012): Maa-aineslupa ja aloituslupa kiinteistöille Peltola II 505-409-5-1566, Lepola II 505-409-5-283 ja Perikunnan tontti 505-409-5-1218. Alueelta louhittavan kiven kokonaismäärä 3 000 000 m³ltr ja vuotuinen ottomäärä enintään 500 000 m³ltr. Lupa on voimassa 20 vuotta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

5) Etelä-Suomen Aluehallintovirasto 30.4.2012 (Dnro 96/2012/2): Vesitalouslupa pohjaveden muuttamiskiellosta poikkeamiseen asiassa, joka koskee kivi- ja maa-aineksen ottamista kiinteistöillä Peltola II 505-409-5-1566, Lepola II 505-409-5-283 ja Perikunnan tontti 505-409-5-1218. Lupa on voimassa 31.3.2025 saakka.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnassa on lisäksi vireillä seuraavat maa-aineslain mukaiset hakemukset:

1) Maa-ainesluvan 11.6.2013 § 73 muuttaminen, vireille 14.10.2019. Hakemus koskee maa-aineslupapäätöksen mukaisten ottoalueen lohkorajojen, ottamisen etenemisen ja vaiheituksen muuttamista sekä luiskakaltevuuden muutoksia.

2) Maa-aines- ja ympäristöluvan (yhteislupa) 8.10.2019 § 89 muuttaminen, vireille 20.2.2020. Hakemus koskee ottoalueen luiskakaltevuuden muutosta ja ottoalueen rajojen muuttamista.

Alueelle olevaan toimintaan on sovellettu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettua lakia (468/1995) ja laadittu lain edellyttämät arviointiohjelma ja arviointiselostus. Arviointiselostuksessa on arvioitu hankkeen kolmen eri vaihtoehdon (VE1–VE3) ympäristövaikutuksia, tutkittu mahdollisuuksia haitallisten vaikutusten ehkäisemiseen sekä turvattu kansalaisten osallistumismahdollisuudet hankkeen suunnitteluun ja päätöksentekoon. YVA-yhteysviranomaisen on antanut lausunnon arviointiohjelmasta 15.2.2013 ja arviointiselostuksesta 7.1.2014.

Lupahakemus

NCC Industry Oy harjoittaa maa-ainesten ottoa, kallion louhintaa ja kiviaineksen murskausta sekä maankaatopaikka- ja kierrätystermiinalitoimintaa Mäntsälän kunnan Nummisten kylän tiloilla Peltola II, Lepola II sekä Perikunnan tontti. Tukitoimintoja sijaitsee myös kiinteistöllä Kalliokukkula 505-410-14-37.

Ympäristöluvan muutoshakemus koskee Etelä-Suomen aluehallintoviraston 14.9.2016 NCC Industry oy:lle myöntämää ympäristölupaa (Dnro ESAVI/5774 /2016). Keskeiset muutokset koskevat loppusijoitettavan pilaantumattoman ylijäämämaan vuotuisen vastaanottomäärän nostamista 500 000 tn/v -> 1 000 000 tn /v. Samalla haetaan kierrätettävän pilaantumattoman ylijäämämaan (maa-ainespankki) vuotuisen vastaanottomäärän erittelyä loppusijoitettavasta maa-aineksesta siten, että kierrätykseen ohjautuvan ylijäämämaan määrä on 200 000 tn/v. Lisäksi haetaan lupaa pilaantumattoman sulfaattimaan sekä pilaantumattomien, mahdollisia kasviperäisiä vieraslajeja ja/tai niiden siemeniä sisältävien maa-ainesten vastaanotolle ja loppusijoittamiselle, pilaantumattomien sedimenttimaiden sekä pilaantumattomien, kaupallisilla sideaineilla rakennettavuuden parantamiseksi stabiloitujen/kiinteytettyjen maiden vastaanottamiseksi ja loppusijoittamiseksi.

Toiminnanharjoittaja hakee muutosta myös maa-ainesten ja kierrätettävien materiaalien maksimivarastointimääriin sekä ylijäämämaiden sijoituspaikkoihin siten, että ylijäämämaiden läjitystoimintaa laajennetaan pohjoiseen kiinteistölle Kalliorinne I, jolle on myönnetty maa-aines- ja ympäristölupa Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnassa 8.10.2019 § 89.

Muut voimassa olevaan ympäristölupaan haettavat muutokset koskevat mm. pilaantumattoman maa-aineksen sijoitustason muutosta alueella, eri tasoille sijoitettavien pilaantumattomien maa-ainesten laatua sekä kierrätystermiinalin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

aluerajausta. Samalla pyydetään lupaviranomaiselta tarkennusta eräisiin voimassaolevan ympäristöluvan lupamääräyksiin.

Toiminnan muutoksille haetaan ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista aloituslupaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Ehdotus

Esittelijä: Katariina Serenius, ympäristövalvontapäällikkö

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa NCC Industry oy:n ympäristöluvan muutoshakemuksesta Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon:

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausunto

NCC Industry oy:n kiviaines- ja kierrätystermiinalitoimintojen laajentuminen nykyiseltä ympäristöluva-alueelta pohjoiseen tilalle Kalliorinne I on aluekokonaisuuden kannalta järkevää. Tilalla Kalliorinne I oleva kiviaines irrotetaan ja jalostetaan Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan myöntämällä maa-aines- ja ympäristöluvalla, jonka jälkeen alue on käytettävissä maankaatopaikkatoimintoihin. Muutos mahdollistaa tilan Kalliorinne I jälkihoidon yhtenevästi muun kiviainesalueen kanssa. Tilalle Kalliorinne I myönnetyn yhteisluvan lupamääräyksessä 28 on huomioitu alueelle mahdollisesti tuleva maankaatopaikkatoiminnan ympäristöluva.

Räjäytystöihin haetaan turvallisuussyistä muutosta siten, että räjäytykset voidaan toteuttaa arkisin klo 10-15 välisenä aikana (nykyisessä luvassa klo 14-15). Toiminnanharjoittajan esittämä muutos vuorokautiseen räjäytysajankohtaan on perusteltua. Yhden tunnin aikaikkuna räjäytysten toteuttamiselle on hyvin lyhyt. Esitetty räjäytysajankohdan muutos yhtenäistää irtilouhinnan toiminta-ajan tältä osin muiden Keski-Uudenmaan kalliokiviainesten ottoalueiden kanssa. Muutoksella ei ole vaikutuksia irtilouhinnan aiheuttamiin päästöihin. Muutosesitys täyttää myös kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (MURAU, 800/2010) annetut räjäytystyön aikarajat.

Toiminnanharjoittaja on esittänyt myös kuljetusta ja kuormaamista koskevan vuorokautisen toiminta-ajan muuttamista siten, että toiminta voitaisiin aloittaa arkipäivisin jo klo 6.00 (nykyisessä luvassa klo 7.00). Muutoshakemuksessa ei ole kuitenkaan esitetty miten toiminta-aikamuutos tulee muuttamaan liikennemelua Saharintien alueelle. Saharintien liikenne koostuu arkipäivisin lähes yksinomaan NCC Industry oy:n toiminta-alueen raskaasta liikenteestä. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat Saharintien välittömässä läheisyydessä. Muutostilanteen arvioinnissa tulee ottaa huomioon, että kello 6.00-7.00 on voimassa yöaikaiset melutason arvot. Liikennemelun muutosta arvioitaessa tulee huomioida myös muut hakemuksessa esitetyt muutokset, mukaan lukien vuosittain vastaanotettavien ja alueella varastoitavien/jalostettavien massamäärien kasvu. Ympäristölautakunta katsoo, että muutoshakemuksessa esitetyillä selvityksillä kuormausta ja kuljetusta koskevalla toiminta-aikamuutoksella ei ole myöntämisedellytyksiä.

Muutoshakemuksessa esitetty vastaanotettavien massojen yksiköinti (pilaantumattomat ylijäämämaat, sulfaattimaat, sedimentit, mahdollisia vieraslajeja tai

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

niiden siemeniä sisältävät ylijäämämaat sekä pilaantumattomat kaupallisilla sideaineilla stabiloitunut maa-ainekset) selkeyttää toiminnan järjestämistä ja valvontaa. Muutoshakemuksessa esitetty maa-aineksen kierrätystoiminnan järjestäminen siten, että maamassoja voidaan kierrätyksen kautta ohjata uudelleenkäyttöön loppusijoituksen sijaan edistää tehokkaasti materiaali-kierrätystä ja on siksi toimintana kannatettavaa. Jotta erilaiset massat eivät sekoitu kierrätysalueella keskenään ja hyötykäyttöön uudelleen ohjaantuvat maamassat täyttävät niiltä uudessa hyödyntämiskohteessa edellytettävät vaatimukset, on massojen käsittelytoimintojen järjestäminen ja laadunvalvonta oltava suunniteltua ja varmaa. Suunnittelun ja laadunvalvonnan toteuttaminen tulee esittää ympäristölupahakemuksessa. Lupaharkinnassa tarvittavia olennaisia selvityksiä ei tule lupamääräyksillä siirtää tehtäväksi luvan valvontamenettelyssä.

Ympäristölupahakemuksessa tulee esittää muutosta koskevien toimintojen aiheuttamat ympäristövaikutukset. Vireillä olevassa muutoshakemuksessa on esimerkiksi esitetty selvitys siitä, mitä happamat sulfaattimaat ovat ja mitkä ovat niiden ominaisuuksia, mutta hakemuksesta ei käy ilmi minkälaisia ympäristövaikutuksia kyseessä olevien massojen vastaanottamisella toiminta-alueelle tulisi olemaan. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo, että ennen lupaharkintaa tulisi selvittää edellä esitetyn liikennemelun lisäksi myös massamäärien (loppusijoitus/varastointi) kasvattamisen, uusien massalaatujen (sedimentit, sulfaattimaat, stabiloidut maat) ja uusien käsittelyalueiden käyttöönoton ympäristövaikutukset. Muutoshakemuksessa esitetyt uudet toiminnat aiheuttavat todennäköisesti muutoksia nykyisen toiminnan melu-, pöly- sekä pinta- ja pohjavesivaikutuksiin.

Nykyinen täyttöalue on luokiteltu maankaatopaikaksi eikä siihen sovelleta kaatopaikoista annettua valtioneuvoston asetusta (331/2013). Pysyvän tai tavanomaisen jätteen sijoittaminen kaatopaikalle edellyttää vastaavaa kaatopaikkaluokitusta. Muutoshakemuksessa alueelle vastaanotettavien ja loppusijoitettavien jätteiden osalta tulee ennen lupaharkintaa selvittää niiden sijoitusmahdollisuus maankaatopaikalle sekä eri jätelajien jäteverovelvollisuus.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta on lausunnossaan 16.8.2016 § 115 Etelä-Suomen aluehallintovirastolle NCC Industry oy:n ympäristölupahakemuksen johdosta katsonut, että maa-ainesten sijoittaminen pohjaveden pinnan alapuolelle aiheuttaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa ja terveysriskin pohjavettä talousvetenä käyttäville ihmisille. Lausunnossa todetaan, että maankaatopaikalle vastaanotettavien ylijäämämaiden laatua ei käytännössä kyetä varmistamaan siten, ettei niiden sijoittaminen ympäristöluvan mukaisesti pohjavedenpinnan alapuolelle kosketuksiin pohjaveden kanssa aiheuttaisi ympäristönsuojelulain tarkoittamaa pohjaveden pilaantumisen vaaraa ja terveysriskiä omien talousvesikaivojen varassa oleville asukkaille.

Vaikka Ohkolan toiminta-alueen pohjavesialueluokitus on poistettu, alueella on silti edelleen käytössä olevia talousvesikaivoja. NCC Industry oy:n lainvoimaisen ympäristöluvan lupamääräyksen 9 mukaan "maankaatopaikalle tuotavat maa-ainekset on välivarastoitava lupahakemuksessa esitetyillä alueilla ja käytettävä ottoalueen maisemointiin ja kaatopaikkatäyttöihin lupahakemuksessa esitetyn mukaisesti. Pohjavesipinnan (67 m mpy) alapuolelle jääviin täyttöihin saa käyttää vain

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

pilaantumattomia mineraalimaita, joiden haitta-ainepitoisuudet alittavat valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaiset kynnyksarvot. Maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet ovat kynnyksarvon ja alemman ohjearvon välissä, saa sijoittaa vain tason 75 m mpy yläpuolisiin täyttöihin. Kaatopaikalle sijoitettavasta maa-aineksesta on poistettava kannot. Ruokamultaa ja runsaasti humusta sisältävät maa-ainekset on sijoitettava täyttöjen ylimmäisiin kerroksiin. Pohjavesipinnan alapuolelle sijoitettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet on selvitettävä kokoomanäyttein".

Toiminnanharjoittaja on esittänyt hakemuksessaan, että lupaviranomainen selventäisi ympäristönsuojelulain 92 §:n mukaisesti lainvoimaista ympäristölupaa siltä osin, kun se koskee pohjavesipinnan (+67 m mpy) alapuolelle käytettävien massojen laatua mineraalimaana. Toiminnanharjoittaja pyytää lisäksi selvitystä siitä, mitä haitta-aineita ja miten ne tulee tutkia sekä sitä minkälaisia maa-aineksia saa sijoittaa pohjavesipinnan ja tason +75 (uudessa hakemuksessa +72) tason välille.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta viittaa aikaisempaan lausuntoonsa 16.8.2016 § 115 maamassojen sijoittamisessa pohjaveden pinnan alapuolelle. Pohjaveden pinnan alapuolelle sijoitettavista maamassoista ei saa aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa tai pohjaveden laadun heikkenemistä esim. kaivovesien samentumisena.

Ympäristölautakunta katsoo, että lainvoimaisen ympäristölupapäätöksen lupamääräys 9 on pohjaveden pinnan alapuolelle sijoitettavien maamassojen ja pohjaveden pilaantumisriskin kannalta erittäin olennainen. Toiminnanharjoittajalla tulee olla selkeät ja viranomaisen hyväksymät suunnitelmat siitä, miten toiminta järjestetään ja miten toiminnan laatu varmistetaan ympäristöluvan mukaisesti. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo, että nämä toimintaohjeet ja -suunnitelmat ja niihin liittyvät laadunvarmistukset tulee saattaa vastaamaan toiminnan vaatimuksia viimeistään nyt vireillä olevassa lupamenettelyssä. Suunnitelmat toiminnan järjestämisestä ja laadunvarmistuksesta tulee olla lupaviranomaisella ennen ympäristöluvan myöntämistä. Tulevien lupamääräyksien tulee olla riittävän selkeitä, jotta toiminnanharjoittaja osaa toimia niiden mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tapio Reijonen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Tiedoksi

Sähköisesti aluehallintoviraston asiointipalveluun (www.avi.fi/muistutus)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 36

Rudus Oy, Mäntymäki, Nurmijärvi, noron vaarantamiskiellosta poikkeaminen, lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle

TUUDno-2020-480

Valmistelija / lisätiedot:

Sirpa Sorsa, Anu Tyni

sirpa.sorsa@tuusula.fi, anu.tyni@tuusula.fi

ympäristötarkastaja, ympäristösuunnittelija

Liitteet

1 Muistio 23.3.2020 liitteineen.pdf

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt lausuntoa Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta Rudus Oy:n vesilain mukaisesta lupahakemuksesta koskien poikkeamista luonnontilaisen noron vaarantamiskiellosta Nurmijärven kunnassa (ESAVI/3176/2017). Kuulutus ja julkiset hakemusasiakirjat ovat luettavissa osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu. Lausunto pyydetään toimittamaan 23.3.2020 mennessä. Lausunnon toimittamiseen on saatu lisäaikaa 20.4.2020 asti.

Lupahakemus

Rudus oy hakee vesilain 2 luvun 11 § mukaista poikkeusta luonnontilaisen noron luonnontilan vaarantamisesta. Rudus Oy:llä on vireillä Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksessa maa-aines- ja ympäristöluvat Nurmijärven Palojoella kiinteistölle Mäntymäki 543-410-2-94. Ottamisalue laajenee koilliseen ja pohjoiseen. Louhinta-alueen laajentaminen pienentää 60 prosentilla kiinteistöltä alkunsa saavan noron (ns. nimetön uoma) valuma-aluetta. Noron alaosassa on paikallisesti arvokas luontokohde, Haapalanmäen puronvarsilehto (LUO22, Palojoen yleiskaava, luontoselvitys). Selvityksen mukaan kohde on myös vesilain tarkoittama arvokas pienvesi. Lupakäsittelyyn antamassaan lausunnossa Uudenmaan ELY-keskus on katsonut, että ennen maa-aines- ja ympäristölupien käsittelyä Rudus Oy:n on haettava poikkeamista luonnontilaisen noron vaarantamiskiellosta.

Kiinteistöllä on myös maa-ainesten ottamisalueesta pohjoiseen Etelä-Suomen aluehallintoviraston luvittama puhtaiden maiden maankaatopaikka sekä betonin ja tiilen kierrätysalue.

Alueen luontoarvot

Yleiskaavan luontoselvitys, Environ:

Uoma on luontokartoitettu vuonna 2015 Palojoen yleiskaavan yhteydessä Environ tekemässä luontoselvityksessä, jota on päivitetty vuonna 2017. Uoman alaosassa on luontokohde LUO22, Haapalanmäen puronvarsilehto, jonka arvoluokka on P, tarkoittaen kohteella esiintyvän paikallisesti harvinaisia tai edustavia luontotyyppisiä tai lajeja. Luontokartoituksessa todetaan kausikuivan noron reunoilla olevan nuorta koivua ja harmaaleppää. Lehdon kenttäkerroksessa kasvaa mm. lehtosinijuurta, hiirenporrasta ja metsäkortetta. Kohde on myös vesilain mukainen arvokas pienvesi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Välittömässä läheisyydessä on myös toinen arvokas luontokohde hirvenkellon kasvupaikka (LUO28). Alueella havaittiin yksi kukkiva hirvenkello, joka on vaarantunut (VU) kasvilaji. Kasvupaikka oli harvaa vesakkoa kasvavan hakkuualueen reunalla, Vantaanjokeen laskevan noron rinteellä.

Afry Oy hakemusta varten tekemä selvitys:

Afry Oy on tehnyt uoman luonnontilan tarkastelua varten maastokatselmuksen 20.9.2019. Uomaa on kutsuttu nimettömäksi uomaksi maastokatselmuksen pohjalta tehdyssä selvityksessä ja vesilain mukaisessa hakemuksessa. Tarkastelun kohteena olevasta uomasta ei ole tiedossa vedenlaatutietoja. Uoman valuma-alue on 19,8 ha.

Maastokatselmus ajoittui runsaiden sateiden jälkeen, mutta uomassa ei virrannut vesi. Uomassa oli vettä paikoitellen ylä- ja keskijuoksulla, jossa vesi pääosin seiso i tai virtaus oli hyvin hidasta. Pohja oli liettynyttä ja pääosin maatuneista lehdistä koostuvaa. Soraa tai kivikkoa oli uomassa vain pienellä matkalla, jossa vesi virtasi. Uoma myös hävisi monessa kohtaa kokonaan ilmeisesti imeytyen maastoon.

LUO22 -alueella norouoma oli täysin kuiva ja kasvoi ranteen paksuista lehtipuustoa. Noro sijoittuu hyvin jyrkkään rinteeseen, jonka kaltevuus on 1:10. Uoman kasvillisuudesta voi päätellä, että kohdassa vesi virtaa vain ajoittain.

Uomassa oli havaittavissa eroosiovaikutusta ja perkauksen jälkiä uoman yläjuoksulla. Uoma oli johdettu rumpuun kahdessa kohdassa. Noron valuma-alueen maaperä on osin ihmistoimin käsiteltyä mm. metsätalouden ja maanviljelyksen kautta. Noron ominaispiirteet ovat osin muuttuneet mm. perkauksen ja rumpuun johtamisen myötä, ja valuma-alueen käsittelyllä on saattanut olla vaikutusta noron vesitalouteen. Noron ympäristössä on tehty metsätaloustoimia, jotka ovat heikentäneet välitöntä lähiympäristöä, eikä se ole enää varjostusominaisuuksiltaan ja pienilmastoltaan täysin luonnontilainen.

Uoman leveys vaihtelee norossa 0– 2 metriin. Kalan kulkuun tai esim. taimenen tai vuollejokisimpukan elinalueeksi noron ei arvioida soveltuvan, koska se on todennäköisesti kuiva pääosan vuodesta. Noron arvot LUO22 alueella liittyvät puronvarsilehtoon ja sen kasvillisuuteen. Uoman lajistoja ei ole tutkittu.

Tiedot muista pienvesistä lähialueella

Afry Oy on tehnyt yhteenvedon hankealueesta kuuden (6) kilometrin säteellä olevista pienvesistä. Tiedot perustuvat lähialueen kaavoihin tehtyihin luontoselvityksiin. Selvityksen perusteella Palojoen yleiskaava-alueella sijaitsee useita luonnontilaisen kaltaiseksi määriteltyjä virtavesiä. Vain kohteisiin LUO22 ja LUO27 sisältyvät pienvedet ovat selvitysraportin mukaan vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisia noroja. Useimmat uomista on määritelty puroiksi ilmeisesti sen takia, että niissä virtaa vettä ympäri vuoden. Toisaalta määrittely ei todennäköisesti ole ollut kovin tarkkaa, koska selvitys on tehty yleiskaavoitusta varten. Kartalla esitetyistä noroista ja puroista ei voida varmuudella sanoa ilman maastokatselmuksia millaisia uomia ne ovat.

Arvio hankkeen vaikutuksista noroon

Suunnitellun hankkeen vaikutuksesta nimettömän uoman valuma-alue pienenee laskennallisesti noin 60 % louhoksen laajennuttua. Tarkastelu tehtiin siten, että käytettiin Maanmittauslaitoksen korkeusmallia. Luontokohteen (LUO22) nykyisen valuma-alueen pinta-ala on 38,13 ha ja suunnitelmien mukaisessa tilanteessa pinta-ala on 15,21 ha, kun ottamisalueella louhintaa on ulotettu tasolle

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

+54...+56. Laskennassa oletettiin, ettei ottoalueen ulkopuolella pintavesiä reititetä uudelleen. Lisäksi havaittiin, että suunniteltu kiviaineksen kaivualue katkaisee pintavesien luontaisen virtausreitit läjitysalueilta nimettömän uomaan ja LUO22:lle, jolloin maankaatopaikan läjitysalueilla ei ole minkäänlaista vaikutusta LUO22:n valuma-alueeseen.

Arvio noron luonnontilan heikentämisen vaikutuksista norojen suotuisan suojelutason säilymiseen

Nurmijärven alueella noin 6 km säteellä hankealueesta sijaitsee aiemmin tehtyjen selvitysten perusteella ainakin 12 vesilain 2 luvun 11 §:n kriteerit täyttävää noroa. Lisäksi selvitysten perusteella noin 6 km säteellä hankealueesta sijaitsee useita luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia puroja. Luontoselvitykset on tehty yleiskaavoitusta varten, joten todennäköisesti ihan kaikkia noroja ei ole löydetty tai erottelu norojen ja purojen välillä ei ole ollut yksiselitteistä.

Karttatarkastelun perusteella noin 6 kilometrin etäisyydellä hankealueesta on yhteensä 169 km uomia, joiden leveys on alle 2 metriä ja 43 km uomia, joiden leveys on 2 – 5 metriä. Vaikka ihmistoiminnan seurauksena monet alueen norot ovat menettäneet luonnontilaisuutensa tai luonnontila on heikentynyt, on Nurmijärven alueella vielä luonnontilaisia noroja aiemmin tehtyjen selvitysten perusteella paljon. Sen perusteella hakemuksen kohteena olevan noron heikentäminen ei vaaranna paikallisesti tai seudullisesti kyseisen luontotyypin tai noroista riippuvaisten lajien suojelutilannetta. Muihin alueen noroihin verrattuna sitä ei voida myöskään pitää erityisen edustavana tai ainutlaatuisena norokohteena, vaan pikemminkin luonnontilaltaan muuttuneena ja tavanomaisena.

Tässä hakemusasiassa on kyse vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisen luonnontilaisen noron vaarantamiskiellosta poikkeamisesta. Poikkeus luonnontilaisen noron luonnontilan vaarantamisesta voidaan lain mukaan myöntää, mikäli kyseisen vesiluontotyypin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu. Hakija katsoo, että hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella voidaan päätellä, etteivät kyseisen vesiluontotyypin suojelutavoitteet huomattavasti vaarannu.

Maankäyttö

Hankealueen ympäristö on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat 130 - 300 metrin etäisyydellä hankealueesta itään, Vantaanjoen toisella puolen Metsäkyläntien varressa. Hankealue sijaitsee vireillä olevalla Palojoen osayleiskaava-alueella sijoittuen maa- ja metsätalousvaltaisella alueelle (M). Uoma päättyy sl-alueeseen (luonnonsuojelullisesti erityisen arvokas alue tai sen osa) ja Natura 2000-alueeseen.

Noron ja sen ympäristön olosuhteet

Noron edustavuuden ja hakemuksen liitteinä olleiden selvitysten arvioimiseksi Keski-Uudenmaan ympäristökeskus teki kohteeseen maastokäynnin 23.3.2020. Tuolloin todettiin, että noin puolet noron kilometrin mittaisesta uomasta on luonnontilaista ja puolet ojituksella suoristettua uomaa. Luonnontilaisella osuudella ei ole merkkejä uoman muuttamisesta. Noron luonnontilaisella alaosalla on tehty hakkuita arviolta noin 30 vuotta sitten, mutta puuston varjostusvaikutus on jo palautunut. Varjostusta

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

ja vesiympäristölle otollista pienilmastoa lisäävät noron eteläpuolen jyrkät rinteet. Aivan luonnontilaisen osuuden yläosan alussa oli pienehkö ala noin 10 vuotta sitten tehtyä hakkuuta.

Noron luonnontilainen osuus on erittäin monimuotoinen ja vaihteleva. Uoman yleisilme viimeiset 350 metriä ennen Vantaanjokea on hyvin kivikkoisen ja sen pohja hiekkaa ja soraa. Hienosti sammaloituneita kiviä on sekä uomassa että uoman reunoilla. Uoma on näillä kohdin virtausolosuhteiltaan ja morfologialtaan hyvin monimuotoinen. Siinä on pieniä putouksia, koskipaikkoja sekä tulvatasanne. Välillä vesi virtaa kallion päällä ja välillä se häviää kiven ja juurakoiden alle. Jyrkistä korkeuseroista johtuen veden solina on merkittävä. Noron kivikkoisella osuudella on maisemallisia ja esteettisiä arvoja. Aivan alaosalla uoma kulkee savikolla ja se on syvään uurtunut ja erodoitunut. Noroon ei ole Vantaanjoesta nousuestettä. Ajankohdasta johtuen kasvillisuudesta ei voitu tehdä havaintoja.

Noron luonnontilainen osuus rajattiin maastokatselmuksella isommaksi kuin Palojoen luontoselvityksen LUO22. Ero rajauksissa johtuu siitä, että Palojoen osayleiskaavan luontoselvityksessä ei ole otettu vesilain kohteita 2 luvun 11§:n mukaisia kohteita LUO-rajauksiin, mikäli niihin ei liittynyt muita erityisiä luontoarvoja, esim. arvokasta lehtokasvillisuutta tai liito-oravan elinalueita.

Hakemuksen tiedot noron vesimääristä perustuvat yhteen käyntikertaan 20.9.2019, jota on edeltänyt poikkeuksellisen kuiva kesä ja alkusyksy. Hyvinkään Hyvinkäänkylän havaintoaseman sademäärähavaintojen mukaan syyskuussa alueella on ollut vain yksittäisiä sadekuuroja, ja ne olivat 4.9. (8,8 mm), 11.9. (21.9. mm) ja 15.9. (7,8 mm). Poikkeuksellisen kuivasta kasvukaudesta johtuen sadevesi ei välttämättä ole päätenyt noron luonnontilaiselle alaosalle, vaan haihtunut ja imeytynyt hyvin vettä läpäisevälle valuma-alueelle ja jäänyt noron yläosalle. Ympäristökeskuksen maastokäynnillä uomassa oli vettä sen alaosalle asti. Paikallisen asukkaan mukaan vettä on norossa ympärivuotisesti.

Vantaanjoki on äärimmäisen uhanalaisen taimenen tärkeä lisääntymis- ja poikastuotantoalue. Vantaanjoessa noin viisi kilometriä norosta ylävirtaan sijaitsee taimenen lisääntymiseen soveltuva koskialue, Myllykoski. Myllykoskessa on havaittu paikoittain runsaasti taimenen 0+-vuotiaita pienpoikasia sekä myös sitä vanhempia poikasia. Taimenen 0+-vuotiaiden poikastiheys Myllykosken yläosalla oli vuonna 2017 erittäin hyvä eli 0,53 poikasta/m² ja taimenten kokonaistiheys noin 0,7 taimenta/m². Norosta noin 800 metriä ylävirtaan sijaitsevassa Viitastenojassa todettiin vuonna 2019 tehtyjen koekalastusten perusteella runsaasti taimenia ja lisääntymisen todettiin tapahtuneen useampana vuonna peräkkäin. Viitastenojan kalaindeksi indikoi kalaston erinomaista tilaa. Viitastenojan läheisestä sijainnista johtuen voidaan pitää melko varmana, että taimenia liikkuu Vantaanjoessa myös noron kohdalla.

Maastokatselmuksella havaittiin, että noro ei sovellu suurten korkeuserojen johdosta kalan kulkuun tai esimerkiksi taimenen lisääntymisalueeksi. Sen Vantaanjokeen johtavalla alaosalta ei kuitenkaan ole nousuestettä, joten alaosa saattaa toimia suojapaikkana taimenen poikasille Vantaanjoen voimakkaan virtaaman aikana tai vesien lämmitessä liiaksi kesäaikaan.

Norojen suojelutilanne Keski-Uudellamaalla

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Luonnontilaisia noroja suojelun tilanne Keski-Uudellamaalla on erittäin huolestuttava. Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen tiedossa ei ole yhtään täysin luonnontilaista noroa, jossa myös noron valuma-alue olisi luonnontilainen. Jäljellä olevat vesilain 2 luvun 11 §:n mukaiset norot ovat norojen luonnontilaisia osuuksia, ja niihinkin moneen kohdistuu erityisesti Nurmijärvellä merkittävää muutospainetta. Ympäristökeskuksen tiedossa on tällä hetkellä viisi hanketta, joissa norojen luonnontila on vaarantumassa maankäytön muutosten takia. Asemakaavoituksen toteutuessa vaarantuminen uhkaa Nurmijärven kirkonkylässä Kulomäentien pohjoispuoleista noroa ja Mutaanmäen noroa sekä Klaukkalassa Äijänniityn noroa. YVA-vaiheessa on tullut esille norojen vaarantumisen uhka Circulationin kierrätysterminaalihankkeessa Klaukkalassa sekä Louhintahiekan kiviainestenotto- ja maankaatopaikkahankkeessa Raalassa. Lisäksi aluehallintovirasto on aiemmin myöntänyt luvat norojen vaarantamiskiellosta poikkeamiseen Nurmijärven kunnalle Metsä-Tuomelassa (Lepolan noro) ja yksityiselle henkilölle kirkonkylässä (Rajalantien noro).

Osayleiskaavoja varten tehtyjä luonto- ja pienvesiselvityksiä ei ole tehty vesilain lupaharkintaa varten. Selvitysten kohdekuvaukset ovat hyvin yleispiirteisiä, eikä noroja ole selvityksissä arvioitu tai luokiteltu norojen edustavuuden perusteella.

Luonnontilaisten pienvesien suojelu vesilaissa

Vesilain 2 luvun 11 §:n mukaan luonnontilaisen enintään kymmenen hehtaarin suuruisen fladan, kluuvijärven tai lähteen taikka muualla kuin Lapin maakunnassa sijaitsevan noron tai enintään yhden hehtaarin suuruisen lammen tai järven luonnontilan vaarantaminen on kielletty. Lupaviranomainen voi kuitenkin myöntää kieltoon poikkeuksen, jos mainittujen vesiluontotyyppien suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu.

Vesilain perustelujen mukaan luonnontilan käsitteessä on ensisijaisesti kysymys luontotyypeistä, joiden olennaiset ominaispiirteet eivät ole muuttuneet muokkauksen seurauksena. Käsitettä ei kuitenkaan ole tulkittava ahtaasti niin, että se kattaisi vain täysin ihmistoiminnan vaikutuksen ulkopuolelle jääneet kohteet. Ensinnäkin vähäiset olennaisiin ominaispiirteisiin vaikuttamattomat muutokset ovat mahdollisia ilman, että luonnontilaa pidetään palautumattomana. Toisaalta luonnontila on saattanut palautua muutosten jälkeen pitkäaikaisen luonnollisen kehityksen tai ennallistamistoimenpiteiden seurauksena. Vesilain 2 luvun 11 §:n vesiluontotyyppien suojelu rajoittuu lain perustelujen mukaan itse uomaan. (HE 277/2009 vp) Metsälain 10 §:n perusteella rauhoitettuja erityisen arvokkaita elinympäristöjä ovat pysyvän vedenjuoksu-uoman muodostavien norojen lähiympäristöt, joiden ominaispiirteitä ovat veden läheisyydestä ja puu- ja pensaskerroksesta johtuvat erityiset kasvuolosuhteet ja pienilmasto.

Ehdotus

Esittelijä: Katariina Serenius, ympäristövalvontapäällikkö

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa vesilain mukaisesta lupahakemuksesta Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon:

Lupa vesilain 2 luvun 11 §:n luonnontilaisen noron vaarantamiskielloista poikkeamiseen voidaan myöntää ainoastaan, mikäli kyseessä olevan vesiluontotyypin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu. Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo, että lupahakemus ei ole riittävä noron edustavuuden arvioimiseksi ja luvan myöntämiseen puutteellisilla tiedoilla liittyä useita epävarmuustekijöitä. Epävarmuudet tulisi selvittää ennen luvan myöntämistä.

Noron vesimääristä nykyisessä tilanteessa ei ole esitetty luotettavaa tietoa. Hakemuksen tiedot perustuvat yhteen käyntikertaan 20.9.2020, jota on edeltänyt poikkeuksellisen kuiva kesä ja alkusyksy. Vaikka noro ei sovellu taimenten lisääntymisalueeksi, voi noron alaosalla olla merkitystä taimenen poikasten suojapaikkana voimakkaiden virtaamien tai helteisen ajanjaksojen aikoina. Hakemuksessa ei ole myöskään esitetty arvioita vesimäärän muutoksista erilaisissa sadantatilanteissa. Tietoa vesimäärän muutoksista tarvitaan, jotta voidaan arvioida hankkeen vaikutuksia noron luonnontilaisen osan kasvilajistolle sekä muulle eliöstölle, erityisesti taimenelle. Hakemusta tulee täydentää arvioilla vesimääristä nykyisessä tilanteessa sekä eri sadantatilanteissa valuma-alueen pienentyessä.

Hakemuksen noroa koskevat luontotiedot ovat puutteelliset. Ne perustuvat yleispiirteiseen osayleiskaavataso luontoselvitykseen sekä syyskuussa tehtyyn maastokatselmukseen. Hakemusta tulee täydentää noron kasvilajistoa koskevalla luontoselvityksellä. Selvitys tulee tehdä oikea-aikaisesti silloin, kun lajisto on havaittavissa. Tämä saattaa edellyttää useampaa maastokäyntiä, esimerkiksi keväällä ja keskikesällä. Lisäksi luontoselvityksessä tulee arvioida valuma-alueen pienenemisen vaikutuksia uoman kasvilajistolle ja muille eliöille.

Lisäksi ympäristölautakunta katsoo, että pelkkä alueen norojen lukumäärän tarkastelu ei ole kestävä tapa tarkastella alueen norojen suotuisaa suojelutasoa. Tarkasteluun ei myöskään pidä ottaa mukaan noroja suurempia uomia eli puroja, sillä niiden ekosysteemit voivat poiketa merkittävästi kausikuivan noron ekosysteemistä. Purojen suojelua toteutetaan vesilain 3 luvun 2.8 §:n luvanvaraisuuden perusteella.

Lisäksi lautakunta katsoo, että osayleiskaavojen luonto- ja pienvesiselvitykset eivät välttämättä ole ajantasaisia noroihin kohdistuvien uhkien ja muutospaineiden osalta eikä niitä ole tehty vesilain lupaharkintaa varten. Hakemuksessa esitetty karttatarkastelu eri levyisten uomien pituudesta alueella ei kerro uomien luonnontilaisuudesta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

www.avi.fi/muistutus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 37

Kosken kevyen liikenteen sillan rakentaminen Luhtajoen yli ja valmistelulupa, Nurmijärvi, lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle

TUUDno-2020-435

Valmistelija / lisätiedot:

Jukka Kuoppala, Anu Tyni

jukka.kuoppala@tuusula.fi, anu.tyni@tuusula.fi

ympäristötarkastaja, ympäristösuunnittelija

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa vesilain 3 luvun 3.1 §:n mukaisesta lupahakemuksesta Kosken kevyen liikenteen sillan rakentamisesta Luhtajoen yli Nurmijärven Perttulassa (ESAVI/2019/2020). Luvan hakija on Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue. Hankkeelle haetaan myös vesilain 3 luvun 16 §:n mukaista valmistelupaa ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemista. Valmistelulupaa haetaan sillan rakentamistoimille. Kuulutus ja julkiset asiakirjat ovat luettavissa osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu. Lausunto pyydetään toimittamaan 8.4.2020 mennessä. Lausunnon antamiselle on saatu lisää aikaa 17.4.2020 saakka.

Lupahakemus

Luhtajoen ylittävän Kosken kevyen liikenteen sillan (S103) rakentaminen liittyy Uudenmaan ELY-keskuksen ja Nurmijärven kunnan hankkeeseen "Maantien 132 Klaukkalantie parantaminen rakentamalla jalankulku- ja pyörätie välille Kirkkotie-Perttulantie (mt 1321)". Tiehanke sisältyy Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan vuosille 2019-2022 ja sillan todennäköinen rakentamisajankohta ajoittuu vuosille 2021-2022. Kevyen liikenteen yhteystarve Klaukkalantien varrelle Klaukkalan taajamasta pohjoiseen Perttulaan on ollut esitettyä Klaukkalan ja Perttulan lainvoimaisissa osayleiskaavoissa sekä osittain ELY-keskuksen tienpidon suunnitelmissa viimeisen kymmenen vuoden ajan.

Silta rakennetaan nykyisen ajoneuvoliikenteen sillan U-1153 viereen ja se on aukkomitoiltaan nykyistä siltaa suurempi. Uusi rakennettava silta, S103 Kosken kevyen liikenteen silta on tyypiltään teräksinen puukantinen palkkisilta (Tpp), jonka jännemitta on 22 m. Sillan kokonaispituus on noin 29 metriä ja hyödyllinen leveys on 4,5 m. Kosken siltapaikalla uoman pohjan leveys on noin 7,9 m. Silta perustetaan porapaaluilla, jotka betonoidaan sisältä. Paalut porataan vähintään 1 m ehjään kallioon. Sillan päällysrakenteen kantavina rakenteina toimivat teräspalkit, jotka rakennetaan nostoasennuksena. Rakentamisen aikana ei käytetä telineitä, jotka kaventaisivat aukkoa. Näin ollen uoman virtausta ei rajoiteta, eikä uomaa supisteta. Sillan tulopenkereiden kohdat vahvistetaan pilaristabiloinnilla.

Kosken kevyenliikenteen silta sijoittuisi virtaussuunnassa olemassa olevan maantiesillan yläpuolelle. Suunnitteilla olevan sillan virtauspoikkileikkausala on yhtä suuri tai jopa suurempi kuin olemassa olevan maantiensillan virtauspoikkileikkausala,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

joten sen aiheuttama padotus mitoitusvirtaamalla on pienempi kuin olemassa olevalla sillalla. Sillan alikulkukorkeus on nykyistä siltaa suurempi. Noin 200 metriä suunnitteilla olevasta Kosken kevyen liikenteen sillasta (S103) alavirtaan sijaitsee Kuhakoski, joka toimii täydellisenä kalaston vaellusesteenä. Kyseisessä paikassa Luhtajoki virtaa vanhassa kallioon louhityssä jokiuomassa. Kuhakoskessa on suuria pystysuoria pudotuksia ja siinä on sijainnut mylly jo 1500-luvulla.

Hakemuksen mukaan rakentamisen vaikutukset veden laatuun rajoittuvat rakentamisaikaan ja arviolta noin muutamaan viikkoon sen jälkeen. Rakentamistoimet näkyvät veden laadussa lähinnä lievänä kiintoainemäärän kasvuna ja siitä aiheutuneena samentumana. Silta rakennetaan siten, ettei siitä aiheudu välillistä tai lopullista padotusvaikutusta uomaan. Rakentamisella ei katsota olevan vaikutusta Luhtajoen virtaukseen tai veden vaihtumiseen.

Sillalle ei rakenneta tukea jokeen eikä rakentamisen aikaan asenneta työmaatelineitä veteen, mikä minimoi jokiveteen sekoittuvan kiintoainemäärän. Ranta-alueella tehtävien kaivuu-, massanvaihto- ja paalutustöiden aikana veteen saattaa päästä kiintoainetta, joka aiheuttaa samentumaa. Mahdollista kiintoainekuormitusta aiheuttavien rakentamistoimien on arvioitu kestävän muutamasta viikosta 2-3 kuukauteen. Kauemmas alavirtaan mennessä vaikutukset ovat lievempiä sedimentoitumisen ja sekoittumisen vuoksi. On odotettavissa, että veden laatu palautuu alkuperäiselle tasolle suhteellisen lyhyen ajan kuluessa. Sillan rakentamisella ei katsota olevan vaikutusta Luhtajoen kemialliseen tai ekologiseen tilaluokitukseen.

Luhtajoen siltapaikalla tehtävien töiden aikana toteutetaan vesitarkkailua kahdesta tutkimuspisteestä. Toinen tutkimuspisteistä sijoitetaan rakennusalueen läheisyyteen ylävirran puolelle ja toinen noin 200 m etäisyydelle alavirtaan. Ennen töiden aloittamista ja mahdollista samentumista aiheuttavien töiden aikana kerran viikossa sekä kaksi viikkoa rakennustöiden päättymisen jälkeen otetaan tutkimuspisteistä vesinäytteet ja arvioidaan silmämääräisesti samentuman laajuus. Vesinäytteistä analysoidaan sameus, kiintoainepitoisuus, pH, sähkönjohtavuus, kloridipitoisuus, kokonaisfosfori ja -typpi sekä ammonium-, nitriitti- ja nitraattipitoisuudet. Jos työn aikana vesinäytetuloksissa todetaan merkittäviä muutoksia, ilmoitetaan tuloksista välittömästi ympäristöviranomaisille ja neuvotellaan toimenpiteistä, joilla tarkkailua voidaan täydentää tai tarvittaessa muuttaa työtapoja.

Sillan rakentaminen Luhtajoen yli mahdollistaa jalankulku- ja pyörätien rakentamisen Kirkkotien ja Perttulantien (Mt 1321) välille. Liikenneturvallisuuden parantuminen vaikuttaa myönteisesti ihmisten elinoloihin. Jalankulku- ja pyörätien toteuttaminen lisää alueen asukkaiden viihtyvyyttä, kun heille avautuu mahdollisuus kulkea taajamien välillä turvallisesti kävellen tai pyöräillen uutta jalankulku- ja pyöräilytietä pitkin. Väylä mahdollistaa myös paremmat ulkoilun ja liikunnan harrastamisen mahdollisuudet. Hakijan mukaan vesilain 3 luvun mukaisesti hankkeesta saatava hyöty on siitä johtuvaan vahinkoon, haittaan tai muuhun edunmenetykseen verrattuna huomattava.

Vesistötiedot ja luontoarvot

Siltapaikka sijaitsee Luhtajoessa Vantaanjoen vesistöalueella (21), Luhtajoen – Ylisjoen alueella (osa-alue 21.051). Luhtajoki saa alkunsa Hyvinkään eteläosan ja Nurmijärven pohjoisosan pienvesistöistä. Nurmijärven pohjoisosassa joki kulkee Kyläjoki-nimisenä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuivatetun Nurmijärven kohdalla Kirkonkylässä, noin 10 km suunnitellusta sillasta S103 ylävirtaan, joen nimi vaihtuu Luhtajoeksi. Siltapaikka sijaitsee Luhtajoessa. Nurmijärven eteläpuolella Vantaalla noin 12 km suunnitellusta sillasta alavirtaan, Luhtajokeen liittyy Lepsämänjoki, ja se jatkaa Luhtaanmäenjokena noin 3 kilometrin matkan ja liittyy Vantaanjokeen Hämeenlinnanväylän itäpuolella. Vantaanjoki kulkee Vantaan ja Helsingin läpi ja laskee lopulta Suomenlahteen Vanhankaupunginselällä. Vantaanjoki kuuluu Natura 2000-verkostoon, ja siinä elää mm. vuollejokisimpukkaa sekä luonnonvarainen taimenkanta. Ympäristötiedon hallintajärjestelmä Herttaan kirjatun tiedon mukaan Kylä- ja Luhtajoen yhteenlaskettu pituus on n. 31 km, ja Luhtajoen valuma-alueen (valuma-alue 21.05) koko on n. 150 km². Sivu-uomat mukaan laskettuna uomaverkostoa Luhtajoen yhtymäkohdan Lepsämänjokeen yläpuolella on yhteensä n. 51 km.

Suunnitellulla siltapaikalla esiintyvät saukko ja taimen (mahdollisesti vuollejokisimpukka) ovat otettu huomioon sillan suunnittelussa. Sillan rakentamisesta ei arvioida aiheutuvan merkittävää haittaa kaloille. Rakentamistoimia rajoitetaan taimenien kutuaikoina sekä mädin kehittyessä. Silta on suunniteltu siten, että saukko pystyy kulkemaan uoman penkereitä pitkin. Uoman pohjaan ei kajota edes sillan rakentamisvaiheessa, jolloin vuollejokisimpukan mahdollisia lisääntymis- ja levähdysalueita ei heikennetä.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys on vuonna 2018 inventoinut Luhtajoen potentiaalisia taimenen lisääntymis- ja pienpoikasalueita vesikiikarin avulla. Selvityksen mukaan noin 200 m siltapaikasta alavirtaan sijaitsevan Kuhakosken alapuolelta löydettiin lisääntymiseen soveltuvia alueita sekä mahdollisia pienpoikasalueita. Kuhakoski toimii Luhtajoessa kalojen täydellisenä vaellusesteenä. Sillan alapuolisilta koealoilta Luhtajoessa taimenen 0+-ikäisiä poikasia on löydetty rekisterin mukaan Kuhakoskesta vuosina 2008, 2014 ja 2016. Muun ikäisiä taimenia on sähkökalastuksissa löydetty Kuhakoskesta sekä Klaukkalan yläpuoliselta alalta, noin 6 km sillasta alavirtaan. Taimenten ei arvioitu olevan peräisin istutuksista. Luhtajoen Kuhakosken alapuolisista osista löytyneillä taimenilla voidaan katsoa olevan mahdollisuus merivaellukseen.

Lepsämänjoessa vuonna 2018 tehdyissä kartoituksissa vuollejokisimpukkaa havaittiin, joten voidaan pitää todennäköisenä sitä esiintyvän myös Luhtajoessa. Lähimmällä kartoitusalueella, Juholan sillan kohdalla noin 15 km siltapaikasta alavirtaan havaittu simpukoiden tiheys oli 0,5 yks./m².

Ehdotus

Esittelijä: Katariina Serenius, ympäristövalvontapäällikkö

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa vesilain mukaisesta lupahakemuksesta Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon:

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo, että vesilain mukainen lupa Kosken kevyen liikenteen sillan rakentamiseen voidaan myöntää hakemuksen mukaisesti. Ympäristölautakunta katsoo kuitenkin, että lupapäätöksessä tulee antaa ranta-alueella tehtävien kaivu-, massanvaihto-, stabilointi- ja paalutustöiden tekemiselle riittävät määräykset, joilla estetään rakentamisen aikana kiintoaineksen ja haitta-aineiden pääseminen vesistöön.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kiintoaineksen pääsemistä vesistöön voidaan estää rakennustyön aikaisilla suojaustoimenpiteillä ja huolellisella rakennustavalla. Ympäristölautakunta katsoo, että hakemusta tulee viedä täydentää suunnitelmalla kiintoaineksen karkaamisen estävistä toimenpiteistä. Kiintoaineksen vesistöön pääsemisen estäminen on erityisen tärkeää Kuhakosken alapuolella olevien taimenen lisääntymis- ja pienpoikasalueiden johdosta, jottei rakentamisesta pääsevä kiintoaines heikennä tai tuhoa niitä. Lupapäätöksessä tulee huomioida myös, ettei rakentamistöitä tehdä taimenen kutuaikoina.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksella ei ole tiedossa, että Luhtajoessa olisi selvitetty vuollejokisimpukalle sopivia elinympäristöjä. On kuitenkin hyvin todennäköistä, että lajia esiintyy Luhtajoessa. Edellä esitetyt kiintoaineksen kulkeutumisen estävät toimenpiteet ja lupamääräykset ovat tarpeen myös mahdollisten vuollejokisimpukan esiintymispaikkojen heikentämisen ja hävittämisen estämiseksi.

Ympäristölautakunta katsoo, että veden laadun tarkkailua tulee tehdä hakemuksen mukaisesti kahdesta tutkimuspisteestä, joista toinen tutkimuspiste sijaitsee rakennusalueen läheisyydessä ylävirran puolelle ja toinen alavirran puolella ennen Kuhakoskea.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 38

Hautalan kevyen liikenteen sillan rakentaminen Luhtajoen yli ja valmistelulupa, Nurmijärvi, lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle

TUUDno-2020-436

Valmistelija / lisätiedot:

Jukka Kuoppala, Anu Tyni

jukka.kuoppala@tuusula.fi, anu.tyni@tuusula.fi

ympäristötarkastaja, ympäristösuunnittelija

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt Nurmijärven kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa vesilain 3 luvun 3.1 §:n mukaisesta lupahakemuksesta Hautalan kevyen liikenteen sillan rakentamisesta Luhtajoen yli Nurmijärvellä (ESAVI/2010/2020). Luvan hakija on Nurmijärven kunta. Hankkeelle haetaan myös vesilain 3 luvun 16 §:n mukaista valmistelupaa ennen päätöksen lainvoimaiseksi tulemistä. Valmistelupaa haetaan sillan rakentamistoimille. Kuulutus ja julkiset asiakirjat ovat luettavissa osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu. Lausunto pyydetään toimittamaan 8.4.2020 mennessä. Lausunnon antamiselle on saatu lisäaikaa 17.4.2020 asti.

Lupahakemus

Luhtajoen ylittävän Hautalan kevyen liikenteen sillan (S105) rakentaminen liittyy Uudenmaan ELY-keskuksen ja Nurmijärven kunnan hankkeeseen "Maantien 132 Klaukkalantie parantaminen rakentamalla jalankulku- ja pyörätie välille Kirkkotie-Perttulantie (mt 1321)". Tiehanke sisältyy Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan vuosille 2019-2022 ja sillan todennäköinen rakentamisajankohta ajoittuu vuosille 2021-2022. Kevyen liikenteen yhteystarve Klaukkalantien varrelle Klaukkalan taajamasta pohjoiseen Perttulaan on ollut esitettyä Klaukkalan ja Perttulan lainvoimaisissa osayleiskaavoissa sekä osittain ELY-keskuksen tienpidon suunnitelmissa viimeisen kymmenen vuoden ajan.

Silta rakennetaan nykyisen ajoneuvoliikenteen sillan U-1065 (Hautalan silta) viereen ja se on aukkomitoiltaan nykyistä siltaa suurempi. Uusi rakennettava silta, S105 Hautalan kevyen liikenteen silta on tyypiltään teräksinen puukantainen palkkisilta (Tpp), jonka jännemitta on 26 m. Sillan kokonaispituus on noin 33 metriä ja hyödyllinen leveys on 4,5 m. Siltapaikalla uoman pohjan leveys on noin 7,6 m. Suunnitteilla oleva Hautalan kevyen liikenteen silta sijoittuisi virtaussuunnassa olemassa olevan maantiesillan yläpuolelle. Silta perustetaan teräsbetonipaaluilla. Sillan päällysrakenteen kantavina rakenteina toimivat teräspalkit, jotka rakennetaan nostoasennuksena. Sillan tulopenkereet kevennetään vaahtolasimurskeella. Hakemuksen mukaan pohjavesi on alueella paineellista. Rakentamisen aikana ei käytetä telineitä, jotka kaventaisivat aukkoa. Näin ollen uoman virtausta ei rajoiteta, eikä uomaa supisteta.

Suunnitteilla olevan sillan virtauspoikkileikkausala on yhtä suuri tai jopa suurempi kuin olemassa olevan maantiensillan virtauspoikkileikkausala, joten sen aiheuttama

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

padotus mitoituvirtaamalla on pienempi kuin olemassa olevalla sillalla. Sillan alikulkukorkeus on nykyistä siltaa suurempi.

Noin 2 kilometriä suunnitteilla olevasta Hautalan kevyenliikenteensillasta (S105) ylävirtaan sijaitsee Kuhakoski, joka toimii täydellisenä kalaston vaellusesteenä. Kyseisessä paikassa Luhtajoki virtaa vanhassa kallioon louhittuun jokiuomassa. Kuhakoskessa on suuria pystysuoria pudotuksia.

Hakemuksen mukaan rakentamisen vaikutukset veden laatuun rajoittuvat rakentamisaikaan ja arviolta noin muutamaan viikkoon sen jälkeen. Rakentamistoimet näkyvät veden laadussa lähinnä lievänä kiintoainemäärän kasvuna ja siitä aiheutuneena samentumana. Silta rakennetaan siten, ettei siitä aiheudu välillistä tai lopullista padotusvaikutusta uomaan. Rakentamisella ei katsota olevan vaikutusta Luhtajoen virtaukseen tai veden vaihtumiseen.

Sillalle ei rakenneta tukea jokeen eikä rakentamisen aikaan asenneta työmaatelineitä veteen, mikä minimoi jokiveteen sekoittuvan kiintoainemäärän. Ranta-alueella tehtävien kaivu-, massanvaihto- ja paalutustöiden aikana veteen saattaa päästä kiintoainetta, joka aiheuttaa samentumaa. Mahdollista kiintoainekuormitusta aiheuttavien rakentamistoimien on arvioitu kestävän muutamasta viikosta 2-3 kuukauteen. Kauemmas alavirtaan mennessä vaikutukset ovat lievempiä sedimentoitumisen ja sekoittumisen vuoksi. On odotettavissa, että veden laatu palautuu alkuperäiselle tasolle suhteellisen lyhyen ajan kuluessa. Sillan rakentamisella ei katsota olevan vaikutusta Luhtajoen kemialliseen tai ekologiseen tilaluokitukseen.

Luhtajoen siltapaikalla tehtävien töiden aikana toteutetaan vesitarkkailua kahdesta tutkimuspisteestä. Toinen tutkimuspisteistä sijoitetaan rakennusalueen läheisyyteen ylävirran puolelle ja toinen noin 200 m etäisyydelle alavirtaan. Ennen töiden aloittamista ja mahdollista samentumista aiheuttavien töiden aikana kerran viikossa sekä kaksi viikkoa rakennustöiden päättymisen jälkeen otetaan tutkimuspisteistä vesinäytteet ja arvioidaan silmämääräisesti samentuman laajuus. Vesinäytteistä analysoidaan sameus, kiintoainepitoisuus, pH, sähkönjohtavuus, kloridipitoisuus, kokonaisfosfori ja -typpi sekä ammonium-, nitriitti- ja nitraattipitoisuudet. Jos työn aikana vesinäytetuloksissa todetaan merkittäviä muutoksia, ilmoitetaan tuloksista välittömästi ympäristöviranomaisille ja neuvotellaan toimenpiteistä, joilla tarkkailua voidaan täydentää tai tarvittaessa muuttaa työtapoja.

Sillan rakentaminen Luhtajoen yli mahdollistaa jalankulku- ja pyörätien rakentamisen Kirkkotien ja Perttulantien (Mt 1321) välille. Liikenneturvallisuuden parantuminen vaikuttaa myönteisesti ihmisten elinoloihin. Jalankulku- ja pyörätien toteuttaminen lisää alueen asukkaiden viihtyvyyttä, kun heille avautuu mahdollisuus kulkea taajamien välillä turvallisesti kävellen tai pyöräillen uutta jalankulku- ja pyöräilytietä pitkin. Väylä mahdollistaa myös paremmat ulkoilun ja liikunnan harrastamisen mahdollisuudet. Hakijan mukaan vesilain 3 luvun mukaisesti hankkeesta saatava hyöty on siitä johtuvaan vahinkoon, haittaan tai muuhun edunmenetykseen verrattuna huomattava.

Vesistötiedot ja luontoarvot

Siltapaikka sijaitsee Luhtajoessa Vantaanjoen vesistöalueella (21), Luhtajoen – Ylisjoen alueella (osa-alue 21.051). Luhtajoki saa alkunsa Hyvinkään eteläosan ja Nurmijärven pohjoisosan pienvesistöistä. Nurmijärven pohjoisosassa joki kulkee Kyläjoki-nimisenä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kuivatetun Nurmijärven kohdalla Kirkonkylässä, noin 12 km suunnitellusta sillasta S105 ylävirtaan, joen nimi vaihtuu Luhtajoeksi. Siltapaikka sijaitsee Luhtajoessa. Nurmijärven eteläpuolella Vantaalla noin 10 km suunnitellusta sillasta alavirtaan, Luhtajokeen liittyy Lepsämänjoki, ja se jatkaa Luhtaanmäenjokena noin 3 kilometrin matkan ja liittyy Vantaanjokeen Hämeenlinnanväylän itäpuolella. Vantaanjoki kulkee Vantaan ja Helsingin läpi ja laskee lopulta Suomenlahteen Vanhankaupunginselällä. Vantaanjoki kuuluu Natura 2000- verkostoon, ja siinä elää mm. vuollejokisimpukkaa sekä luonnonvarainen taimenkanta. Ympäristötiedon hallintajärjestelmä Herttaan kirjatun tiedon mukaan Kylä- ja Luhtajoen yhteenlaskettu pituus on n. 31 km, ja Luhtajoen valuma-alueen (valuma-alue 21.05) koko on n. 150 km². Sivu-uomat mukaan laskettuna uomaverkostoa Luhtajoen yhtymäkohdan Lepsämänjokeen lämpöpuolella on yhteensä n. 51 km.

Suunnitellulla siltapaikalla esiintyvät saukko ja taimen (mahdollisesti vuollejokisimpukka) ovat otettu huomioon sillan suunnittelussa. Sillan rakentamisesta ei arvioida aiheutuvan merkittävää haittaa kaloille. Rakentamistoimia rajoitetaan taimenien kutuaikoina sekä mädin kehittyessä. Silta on suunniteltu siten, että saukko pystyy kulkemaan uoman penkereitä pitkin. Uoman pohjaan ei kajota edes sillan rakentamisvaiheessa, jolloin vuollejokisimpukan mahdollisia lisääntymis- ja levähdysalueita ei heikennetä.

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys on vuonna 2018 inventoinut Luhtajoen potentiaalisia taimenen lisääntymis- ja pienpoikasalueita vesikiikarin avulla. Selvityksen mukaan siltapaikan S105 lähimmät mahdolliset kutu- ja pienpoikasalueet sijaitsevat Kuhakosken alapuolella noin 1,5 km ylävirtaan siltapaikasta. Kuhakoski toimii Luhtajoessa lohikalojen vaellusesteenä. Myös Luhtajoen alaosa, n. 9 kilometriä alavirtaan "Shellinkoskelta" löydettiin kutu- ja pienpoikasalueita. Kuhakosken alapuolisilta koealoilta Luhtajoessa taimenen 0+-ikäisiä poikasia on löydetty rekisterin mukaan vuosina 2008, 2014 ja 2016. Muun ikäisiä taimenia on sähkökalastuksissa löydetty Kuhakoskesta sekä Klaukkalan yläpuoliselta alalta, noin 6 km sillasta alavirtaan. Taimenten ei arvioitu olevan peräisin istutuksista. Luhtajoen Kuhakosken alapuolisista osista löytyneillä taimenilla voidaan katsoa olevan mahdollisuus merivaellukseen.

Lepsämänjoessa vuonna 2018 tehdyissä kartoituksissa vuollejokisimpukkaa havaittiin, joten voidaan pitää todennäköisenä sitä esiintyvän myös Luhtajoessa. Lähimmällä kartoitusalueella, Juholan sillan kohdalla noin 15 km siltapaikasta alavirtaan havaittu simpukoiden tiheys oli 0,5 yks./m².

Ehdotus

Esittelijä: Katariina Serenius, ympäristövalvontapäällikkö

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa vesilain mukaisesta lupahakemuksesta Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon:

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo, että vesilain mukainen lupa Hautalan kevyen liikenteen sillan rakentamiseen voidaan myöntää hakemuksen mukaisesti. Ympäristölautakunta katsoo kuitenkin, että lupapäätöksessä tulee antaa ranta-alueella tehtävien kaivu-, massanvaihto- ja paalutustöiden tekemiselle riittävät määräykset, joilla estetään rakentamisen aikana kiintoaineksen ja haitta-aineiden pääseminen vesistöön.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Kiintoaineksen pääsemistä vesistöön voidaan estää rakennustyön aikaisilla suojaustoimenpiteillä ja huolellisella rakennustavalla. Ympäristölautakunta katsoo, että hakemusta tulee täydentää suunnitelmalla kiintoaineksen karkaamisen estävistä toimenpiteistä. Työmaalta valuvien hulevesien lisäksi Luhtajokeen voi päästä kiintoainesta työmaan kaivu- ja paalutustöiden seurauksena paineellisen pohjaveden purkaututtua. Paineellinen pohjavesi tulee huomioida rakentamistöissä niin, että pohjaveden purkautuminen ei aiheuta pohjaveden tason alentumista tai uoman penkereissä eroosiota.

Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksella ei ole tiedossa, että Luhtajoessa olisi selvitetty vuollejokisimpukalle sopivia elinympäristöjä. On kuitenkin hyvin todennäköistä, että lajia esiintyy Luhtajoessa. Edellä esitetyt kiintoaineksen kulkeutumisen estävät toimenpiteet ja lupamääräykset ovat tarpeen mahdollisten vuollejokisimpukan esiintymispaikkojen heikentämisen ja hävittämisen estämiseksi.

Kiintoaineksen vesistöön pääsemisen estäminen edesauttaa myös erittäin uhanalaisen taimenen lisääntymis- ja elinympäristöjen kohenemista. Lähin kunnostuspotentiaalia edustava virta- ja koskipaikka sijaitsee Haikalassa noin kolmen kilometrin päässä Hautalan sillasta. Lupapäätöksessä tulee huomioida, ettei rakentamistöitä tehdä taimenen kutuaikoina.

Ympäristölautakunta katsoo, että veden laadun tarkkailua tulee tehdä hakemuksen mukaisesti kahdesta tutkimuspisteestä, joista toinen tutkimuspiste sijaitsee rakennusalueen läheisyydessä ylävirran puolelle ja toinen alavirran puolella.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

§ 39

Tuusulanjärven ruoppaaminen, lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, Tuusula

TUUDno-2020-449

Valmistelija / lisätiedot:

Liisa Garcia, Jaana Hietala, Mia Honkanen, Jukka Kuoppala
liisa.garcia@tuusula.fi, jaana.hietala@tuusula.fi, mia.honkanen@tuusula.fi, jukka.kuoppala@tuusula.fi
ympäristösuunnittelija, ympäristösuunnittelija, ympäristösuunnittelija,
ympäristötarkastaja

Lausuntopyyntö

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 14.2.2020 pyytänyt Keski-Uudenmaan ympäristökeskukselta lausuntoa Tuusulan kunnan hakemuksesta Tuusulanjärven ruoppamisesta (Dnro ESAVI/22565/2019). Lausunto pyydetään toimittamaan aluehallintovirastoon sähköisen asiointipalvelun kautta (www.avi.fi/muistutus). Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat luettavissa osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu. Lausuntoa on pyydetty 23.3.2020 mennessä. Lausunnon antamiselle on myönnetty lisäaikaa 17.4.2020 asti.

Hakemus

Hakemus on tullut vireille Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 26.6.2019.

Tuusulan kunta hakee vesilain mukaista lupaa Tuusulanjärven ruoppamiseen yhteisillä vesialueilla 858-876-1-0 ja 858-409-876-1. Ruopattavan alueen pinta-ala Tuusulanjärven itärannalla on noin 55 520 m² ja ruoppausmassan suuruus arviolta 20 000 m³. Järven eteläosassa Natura-alueella ruopattavan massan määrä on noin 2 500 m³.

Ruoppaus tehdään Big Float -ruoppauskoneella vedestä kauharuoppauksena. Massat siirretään proomulle, jolla ne kuljetetaan rannalle välivarastointiin. Ruoppausmassa on välivarastoinnissa noin 1 - 2 viikkoa kunnan omistamalla Kaukjärvenrannan pellolla kiinteistöllä 858-405-3-628 tarpeeksi kaukana rannasta, jolloin massasta häviää vettä ja kuljetusten määrä vähenee (ekologisuus). Ruoppausmassa on liejua tai mutaa. Ruoppaus tehdään lintujen pesintäkauden ja virkistyskauden ulkopuolella.

Rantojen ruoppaaminen on osa Tuusulanjärven monivuotista kunnostushanketta, jonka tavoitteena on järven tilan parantaminen. Tuusulanjärvi on vaarassa kasvaa umpeen. Kunnostuksella pyritään parantamaan rantojen käyttökelpoisuutta poistamalla runsasta vesi- ja rantakasvillisuutta. Tuusulanjärven rantoja on ruopattu aiemminkin. Järven eteläpään Natura-alueella on tarkoitus poistaa reunapalteita ja kaivaa väylästä lintujen pesimä- ja ruokailupaikaksi vuonna 2016 laaditun toimenpidesuunnitelman mukaisesti. Tuusulanjärven itärannalla ruoppauksen tarkoituksena on edistää ja parantaa virkistyskäyttöä ja maisemakuvaa. Rannalle on suunnitteilla venevalkama, uimaranta ja kelluva rantareitti.

Tuusulan kunta omistaa Kaukjärvenrannan puistoalueen. Vesialueen osakaskunnilta on saatu suostumus ruoppaukseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Katariina Serenius, ympäristövalvontapäällikkö

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää antaa Tuusulan kunnan hakemuksesta Etelä-Suomen aluehallintovirastolle seuraavan lausunnon:

Hakemuksessa on kaksi erillistä aluetta, joille haetaan lupaa ruoppaukseen. Tuusulanjärven eteläosan alue sijaitsee Natura-verkoston kuuluvalla Tuusulanjärven lintuvesi -alueella (FI0100046). Tuusulanjärven itärannan alue ei sijaitse luonnonsuojelu- tai Natura-alueella.

Tuusulanjärven eteläosan alue sijaitsee Hyrylän laajentumissuunnat -osayleiskaava-alueella. Natura-alue on merkitty osayleiskaavassa luonnonsuojelualueeksi (SL-2). Suurimmassa osassa itärannan ruopattavaa aluetta on voimassa Kirkonseutu ja kunnantalonseutu -asemakaava. Pohjoisin osa itärannan ruopattavasta alueesta sijaitsee osittain Krapin asemakaava-alueella. Ruopattava alue sijaitsee kaavojen vesialueella. Ruoppausmassojen välivarastointialueella on voimassa Kirkonseutu rakennuskaavan muutos -asemakaava. Ruoppausmassojen välivarastointialue on kaavassa puistoaluetta.

Etelärannan alue

Tuusulanjärven etelärannalle suunniteltu ruoppaus perustuu Natura-alueelle vuonna 2016 yhteistyöryhmässä valmisteltuun hoitosuunnitelmaan. Ympäristölautakunta katsoo, että eteläosan ruoppaus voidaan toteuttaa hakemuksen mukaisesti.

Itärannan alue

Itärannalle suunniteltu 700 metrin pituinen rantaruoppaus on erittäin laaja ja saattaa aiheuttaa merkittävää haittaa ranta- ja vesiluonnolle. Tuusulanjärven tiiviisti rakennetulla itärannalla vesi- ja rantakasvillisuus on enimmäkseen melko vähäistä. 1920-luvulta peräisin olevasta kasvillisuuskartasta ja vanhoista valokuvista voi nähdä, että rantojen kasvillisuusalueet eivät ole laajentuneet, vaan vähentyneet asukkaiden tekemien rantaruoppausten takia. Vastoin hakemuksessa esitettyä, Tuusulanjärven itäranta ei ole vaarassa kasvaa umpeen.

Tuusulanjärven rantojen hoidosta tehtiin kokonaisvaltainen suunnitelma vuonna 2000, jonka suositusten perusteella venevalkaman ja kirkkorannan välille ruopattiin rannan suuntainen väylä veden vaihtuvuuden lisäämiseksi. Ruoppausalueen pinta-ala oli 7 500 m². Vesiväylää on tämän jälkeen pidetty avoimena niittojen avulla.

Erityiset luontoarvot

Gustavelundin ja Tuuskodon välinen ranta-alue on säästynyt rakentamiselta ja alueen rantakasvillisuus linkittyy arvokkaaseen uhanalaisia luontotyyppisiä sisältävään rantalehtoon. Ranta-alue edustaa hyvin alueelle tyypillistä rantaluontoa, kuuluu olennaisena osana maisemaan ja kasvillisuus suojaa rantaa eroosiolta. Laaja kasvillisuuden poisto vähentää kalanpoikasten kasvupaikkoja ja linnuston elinalueita. Alue on tärkeä ruovikkolintujen, kuten ryti- ja ruokokerttusen, pesimäalue. Siellä pesii myös runsaasti vesilintuja, sillä alue on rauhallinen ja suojaisa. Vesilinnustoon kuuluvat mm. sinisorsa, telkkä ja rantasipi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Venevalkaman ympäristön on todettu olevan lepakoille tärkeää ruokailualueita, lajeista on tavattu pohjanlepakkoa (*Eptesicus nilssonii*), vesisiippaa (*Myotis daubentonii*) ja viiksi/isoviikisiippaa (*Myotis mystacinus* / *Myotis brandti*). Ranta-alueiden on todettu olevan lepakoille merkityksellisiä koko kesäkauden aikana, ruovikkoisten rantojen etenkin pohjanlepakoille kesällä. Suojaisissa pohjukkoissa, joissa rantakasvillisuutta esiintyy, esiintyy myös enemmän lepakoiden ravintona käyttämiä hyönteisiä. Rantojen vedenpintaa varjostavan puuston on todettu olevan tärkeä suoja mm. vesisiipan saalistukselle. Ruoppauksen yhteydessä monesti myös rantapuustoa/pensaita raivataan, mikä voi heikentää lepakoiden elinolosuhteita. Hakemuksesta ei käy ilmi, miten menetellään rantapuuston/pensaiden suhteen. Hakemuksesta ei myöskään selviä, mikä on ruoppauskoneen kulkureitti. Myös koneen kulun mahdollistaminen saattaa johtaa rantapuuston poistoon.

Viitasammakoita on havaittu venevalkaman molemmin puolin, lisäksi lajia on tavattu Piiliojan suulla, jonka edustalla on myös havaintoja jättisukeltajasta. Hakemuksen liitteenä olevasta vihersuunnitelman asemapiirustuksesta puuttuu kokonaan keväällä 2015 havaitut viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikat. Hakemuksessa on tuotu esille, että viitasammakoille ja jättisukeltajille on lisätty suoja/puskurivyöhyke, hakemuksesta ei kuitenkaan käy ilmi tämän vyöhykkeen laajuutta. Viitasammakon soidinpaikat saattavat vaihdella vuosittain mm. rantojen sulamisajankohdasta ja vedenpinnan korkeudesta johtuen. Siksi ruoppauksen suunnittelussa ja toteutuksessa tulisi varovaisuusperiaatteen mukaisesti pyrkiä huomioimaan kaikki lajin lisääntymis- ja levähdysalueiksi potentiaaliset habitaatit. Viitasammakolle soveliaat kutualueet on esitetty Faunatican raportissa (*Luontoselvitykset Tuuskodon rannassa Tuusulassa 2018*).

Viitasammakko (*Rana arvalis*), jättisukeltaja (*Dytiscus latissimus*) ja kaikki lepakot ovat luontodirektiivin liitteessä IV(a) mainittuja tiukasti suojeltuja lajeja, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain 49.1 §:n nojalla kielletty. Ympäristölautakunta katsoo, että kokonaisuudessaan hakemus on tältä osin puutteellinen, eikä siinä ole riittävällä tarkkuudella kuvattu luontoarvojen huomioimista ja niiden turvaamiseksi suunniteltuja toimenpiteitä, jotta voitaisiin varmistaa lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja säilyminen alueella.

Hakemuksessa esitetty ruoppaus on laaja-alainen toimenpide ja se tapahtuu viitasammakon ja jättisukeltajan lisääntymis- ja levähdyspaikoilla tai niiden läheisyydessä. Koska lähes koko esitetty toimenpidealue on viitasammakon esiintymisalueita/lajille potentiaalista habitaattia, tulisi arvioida voitaisiinko vastaavat rannan virkistyskäyttöä tukevat vaikutukset saavuttaa ruoppausta kevyemmin keinoin esim. niitoilla ruoppauksen sijaan. Myös tässä tapauksessa direktiivilajien lisääntymis- ja levähdyspaikat tulee turvata. Ympäristölautakunta katsoo, että etenkin Piiliojan luona, jossa esiintyy viitasammakon lisäksi myös jättisukeltajaa, ruoppauksesta tulisi luopua kokonaan.

Mikäli lupa ruoppauksen suorittamiselle myönnetään, tulisi luontoarvojen suojaamiseksi antaa määräyksiä:

a) Toimenpiteet tulee tehdä kasvukauden ulkopuolella aikaisintaan loppusyksystä, jolloin ruoppauksen aiheuttamat rehevöitymishaitat jäävät mahdollisimman pieniksi ja mahdolliset haitat pesivälle linnustolle ja direktiivilajeille saadaan minimoitua.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- b) Tiukasti suojeltujen viitasammakon ja jättisukeltajan esiintymispaikat suojavyöhykkeineen tulee rajata selkeästi näkyville ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.
- c) Viitasammakkojen ja jättisukeltajien elinkierto on kuuluu myös maavaiheita vedessä elämisen ohella. Lajien kulku rantaan tulee turvata.

Kasvillisuuden merkitys Tuusulanjärven tilaan

Tuusulanjärven ravinnekuormitus on kaksinkertainen sietokykyyn nähden ja rantakasvillisuuden merkitys ravinteiden sitojana on merkittävä. Ravinteiden pidentyminen on erityisen tärkeää Piiliojan suulla, jonka noin 6 km²:n kokoisella valuma-alueella on asutusta, maatalousalueita ja golf-kenttä. Rannan kasvillisuus suojaa järveä Piiliojan varressa sijaitsevan Rantatien jätevesipumppaamon ylivuodoilta ja muulta ojan valuma-alueelta tulevalta ravinne- ja kiintoainekuormitukselta.

Matalissa rehevissä järvissä vesikasvit ovat merkittäviä leväkukintojen vähentäjiä, sillä kasvit ja niiden pinnalla elävät lajit kilpailevat ravinteista vedessä irrallaan elävien levien kanssa. Rantojen vesikasvillisuus tarjoaa myös lisääntymis- ja ruokailuympäristöjä kaloille sekä pesimäpaikkoja linnuille. Vesikasvillisuus vähentää lisäksi aallokon aiheuttamaa rantojen eroosiota.

Suunnitellun uimarannan kohdalla Tuuskodon edustalla kasvillisuus on melko niukkaa eikä sen vähentäminen ruoppauksella ole tarpeen vesiensuojelun kannalta.

Ruoppausmassan sijoittaminen

Lupahakemuksesta ei käy ilmi ruoppausmassan lopullinen sijoituspaikka. Ruopattavan alueen pinta-ala ja syntyvän ruoppausmassan määrä ovat arvioita.

Lupahakemuksessa on esitetty eteläosan alueelta kertyvän noin 2 500 m³ ja itäosasta arviolta 20 000 m³ ruoppausmassaa eli yhteensä noin 22 500 m³. Hakemuksen täydennyksessä on esitetty piirroskuva ruoppausmassojen välivarastointipaikasta, jonka tilavuus on noin 1 000 m³. Syntyvä ruoppausmassa ei mitenkään mahdu esitettyyn välivarastointipaikkaan.

Alkuperäisessä hakemuksessa esitetty ruoppausmassojen välivarastointipaikka eroaa täydennyksessä esitetystä. Epäselväksi jää, onko massoja tarkoitettu molemmille alueille vai vain täydennyksessä esitetylle alueelle. Alkuperäisessä hakemuksessa esitetty ruoppausmassojen välivarastointipaikka on sama kuin Kaukjärvenpuiston rannan tuntumassa olevan ruovikkosaarekkeen ruoppausmassojen välivarastointipaikka (Dnro ESAVI/3036/2019). Toisen ruoppausmassan syntyvien ruoppausmassojen määräksi on arvioitu 2 000 m³.

Ympäristölautakunta katsoo, että ruoppausmassan väli- ja loppusijoituspaikat tulee suunnitella tarkemmin. Suunnitelmasta tulee myös käydä ilmi, mihin ruopattava kasviaines tullaan sijoittamaan. Ruopattavan aineksen käsittelystä ei saa aiheutua haittaa sijoituspaikoille eikä Tuusulanjärvelle. Kuivatusvesien laatua ei ole arvioitu hakemuksessa. Massojen ja kuivatusvesien valuminen esim. sadeveden mukana käsittelemättöminä takaisin vesistöön tulee ehdottomasti estää lisäkuormituksen ehkäisemiseksi.

Ruoppausmenetelmä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hakemuksessa on esitetty ruoppauksen tekotavaksi vedestä tehtävää kauharuoppausta. Massat siirretään proomulle, jolla ne kuljetetaan rannalle välivarastointiin. Epäselväksi jää, miten massat siirretään proomusta välivarastointipaikkaan ja minkälaisia vaikutuksia sillä voi olla. Proomu itsessään voi sekoittaa matalilla vesialueilla potkurivirtauksilla pohjasedimenttiä.

Vaikutusten seuraaminen

Ruoppaus aiheuttaa työnaikaista veden samentumista ja kiintoainepitoisuuden nousua. Samentunut vesi kulkeutuu virtausten mukana eri suuntiin ruoppauspaikalta. Tuore, löyhä sedimentti, jonka vesi- ja orgaanisen aineksen pitoisuus on suuri, on altis leviämään ruoppaustilanteessa. Ruoppaustoimenpiteiden vaikutuksesta sedimentin sisältämät ravinteet vapautuvat vesistöön ja saattavat aiheuttaa vesistön rehevöitymistä. Mikäli ruopattavassa vesistössä on runsaasti ravinteikasta pohjaliejua ja orgaanista ainesta, saattavat pohjan ja alusveden happiolosuhteet heiketä ja rehevöityminen lisääntyä. Kiintoaineen leviämistä työn aikana ja sen jälkeen voidaan mitata mm. sameus-, ravinne- ja happimittauksin. Hakemuksessa ei ole esitetty mitään vaikutustarkkailua eikä erityisiä toimenpiteitä kiintoaineen leviämisen estämiseksi ruoppauspaikalta. Ympäristölautakunta katsoo, että vaikutusten tarkkailun ja kiintoaineen leviämisen estämistoimenpiteiden tarpeellisuutta tulee vielä harkita.

Ympäristölautakunnan näkemys hankkeen toteuttamisedellytyksistä

Hakemuksen mukaisella Tuusulanjärven itärannan laaja-alaisella ruoppauksella voi olla merkittäviä vaikutuksia alueen luontoon ja Tuusulanjärven tilaan. Ympäristölautakunta katsoo, etteivät hakemusasiakirjat sisällä riittäviä selvityksiä hankkeen vaikutuksista.

Tuusulanjärvestä on viime vuosina ollut useita ruoppaushankkeita ja nyt käsiteltävä hakemus sisältää myös toisen alueen ruoppauksen. Harkittaessa luvan myöntämisen edellytyksiä, tulisi ottaa huomioon myös tämän hankkeen mahdolliset yhteisvaikutukset alueella muuten vireillä olevien ja jo suoritettujen ruoppaushankkeiden osalta. Kokonaisuudessaan tulisi varmistua, ettei yksittäisen toimenpiteen seurauksena tai niiden yhteisvaikutuksena aiheudu Tuusulanjärven tilan heikkenemistä.

Hakemuksen mukainen hanke on osa kunnan Tuusulanjärven ja -joen virkistyskäytön edistämishanketta, eikä se ole osa Tuusulanjärven kunnostushanketta, joka on useiden vuosien aikana tehnyt tavoitteellista vesiensuojelun edistämistä järvellä. Ympäristölautakunta katsoo, että virkistyskäytöedellytysten parantaminen on sinänsä yleisen edun kannalta merkittävää. Jos kuitenkin samalla aiheutetaan vesistön tilan heikkenemistä, ei myöskään tavoitteita virkistyskäytön edistämiseksi voida saavuttaa. Tuusulanjärven rantojen hoidosta vuonna 2000 tehdyn kokonaisvaltaisen suunnitelman mukaisesti itärannalla on jo ruopattu venevalkaman ja kirkkorannan välille rannan suuntainen väylä veden vaihtuvuuden lisäämiseksi. Vesiväylää on tämän jälkeen pidetty avoimena niittojen avulla. Suunnitellun uimarannan kohdalla Tuuskodon edustalla kasvillisuus on melko niukkaa eikä sen vähentäminen ruoppauksella ole tarpeen vesiensuojelun kannalta. Ympäristölautakunta katsoo, että maltillinen vesikasvien poisto uimarannan leveydeltä on kuitenkin mahdollista, mikäli uimarannan rakentaminen sen vaatii.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Ympäristölautakunta katsoo, edellä esitetty huomioiden, että virkistyskäytön edistämiseksi tulisi selvittää, voitaisiinko vastaavat edut tai jopa virkistyskäytön kannalta parempi lopputulos saavuttaa haettua kevyemmin toimenpitein, jolloin myös vesienhoidon tavoitteet ja luontoarvot tulisivat paremmin huomioituiksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Päätösote/Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 40

Vantaan Auto-osa Oy, ympäristölupa, autopurkamo, Tuusula

TUUDno-2017-1223

Valmistelija / lisätiedot:
Kaisa Autio-Nousiainen
kaisa.autio-nousiainen@tuusula.fi
ympäristötarkastaja

Liitteet

1 sijaintikartta
2 Ympäristölupapäätös

Päätös Vantaan Auto-osa Oy:n ympäristönsuojelulain (527/2014) 39 §:n mukaisesta hakemuksesta, joka koskee jätteen ammattimaisen käsittelyn, autopurkamon, olennaista muuttamista.

Luvan hakija:
Vantaan Auto-osa Oy
Kohokkitie 10
01300 Vantaa

Toiminnan sijainti:
Lupapäätöstä koskeva toiminta sijaitsee Tuusulan kunnassa kiinteistöllä Läkkiseppä RN:o 858-411-6-69 osoitessa Pyöräkuja 7, 01450 Vantaa.

Ehdotus

Esittelijä: Katariina Serenius, ympäristövalvontapäällikkö

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää myöntää Vantaan Auto-osa Oy:lle ympäristöluvan autopurkamolle liitteen mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Lupapäätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella 20.4.-27.5.2020.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 41

Soraliike Erik Winqvist Ky, ympäristölupa, Tuusula

TUUDno-2019-1156

Valmistelija / lisätiedot:
Mira Vuorijärvi
mira.vuorijarvi@tuusula.fi
ympäristötarkastaja

Liitteet

1 Soraliike Erik Winqvist, sijaintikartta lautakunnan liite
Verkkojulkisuus rajoitettu

Päätös Soraliike Erik Winqvist Ky:n ympäristönsuojelulain (527/2014) 39 §:n mukaisesta hakemuksesta, joka koskee puhtaan soran ja louheen murskausta.

Luvan hakija:
Soraliike Erik Winqvist Ky
Santamaankuja 4
04300 Tuusula

Toiminta ja sen sijainti:
Lupapäätöstä koskeva toiminta sijaitsee Tuusulan kunnassa Hyrylän taajamassa kiinteistöllä 858-401-4-174, osoitteeseen Valimontie 2, 04300 Tuusula.

Ehdotus

Esittelijä: Katariina Serenius, ympäristövalvontapäällikkö

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää myöntää Soraliike Erik Winqvist Ky:lle ympäristöluvan puhtaan soran ja louheen murskaukselle liitteen mukaisesti.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Lupapäätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella 20.4.-27.5.2020.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 42

Ympäristönsuojelulain mukainen kirjallinen vireillepano, Nurmijärvi

TUUDno-2019-2000

Valmistelija / lisätiedot:
Mira Vuorijärvi
mira.vuorijarvi@tuusula.fi
ympäristötarkastaja

Vireilletulo

Keski-Uudenmaan ympäristökeskukseen on tehty 10.4.2019 kirjallinen vireillepano, jonka mukaan osoitteessa Järvitie 1, Nurmijärvi on ajoneuvo, josta on valunut öljyä autokatoksen laatoitukselle.

Vireillepanon tekijä on huolissaan öljyn vaikutuksesta maaperään ja alueen ympäristöön.

Vireillepanon tekijä on vaatinut, että Keski-Uudenmaan ympäristökeskus selvittää, onko maaperä saastunut toiminnan johdosta.

Kiinteistön 543-402-128-0 omistaa Asunto Oy Järvitie 1.

Asian käsittely

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on 8.10.2019 päivätyllä kirjeellä pyytänyt kiinteistön isännöitsijältä Tili ja isännöinti Mikkonen Oy:ltä selvitystä kiinteistöllä tapahtuneesta ajoneuvosta valuneesta öljystä.

Tili ja isännöinti Mikkonen Oy antoi vastauksen selvityspyyntöön 25.10.2019. Selvityksessä todetaan mm. seuraavaa: Autokatoksen öljypäästöt ovat siivottu. Autosta vuotanut öljypäästö lienee hyvin tilapäinen ja pieni. Se on valunut pääosin betonilaatoille, jotka ovat vaihdettu. Selvityksen liitteenä toimitettiin valokuvia.

Selvityksen perusteella kohteeseen ei katsota tarpeen suorittaa tarkastusta.

Asianosaisen kuuleminen vireillepanoasian käsittelyn päättämisestä

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus on varannut 10.1.2020 päivätyllä kuulemiskirjeellä ympäristönsuojelulain (527/2014) 185 §:n ja hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti asianosaisille mahdollisuuden vastineen jättämiseen asian ratkaisuehdotuksesta ja sen perusteista. Samalla asianosaisille on varattu mahdollisuus esittää kirjallisesti mielipide ja selitys kuulemiskirjeessä sekä kuulemiskirjeen liitteinä olleissa asian käsittelyn aikana muodostuneissa asiakirjoissa esitetyn johdosta sekä antaa selityksensä ja selvityksensä kaikista sellaisista asioista, jonka he katsovat saattavan vaikuttaa asian ratkaisuun.

Vastineita ei annettu määräaikaan mennessä.

Lisätiedot: ympäristötarkastaja Mira Vuorijärvi, puh. 040 314 4731

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Esittelijä: Katariina Serenius, ympäristövalvontapäällikkö

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää lopettaa vireillepanoasian käsittelyn.

Perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 180 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi toimittamansa tarkastuksen nojalla antaa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen, joka on tarpeen pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräys voi koskea toimea tai rajoitusta, toiminnan tarkkailua tai tiedottamista taikka valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista. Määräyksen on oltava kohtuullinen ottaen huomioon toiminnan luonne ja ympäristön pilaantumisen merkittävyys.

Asiassa saadun selvityksen ja asianosaisten kuulemisen perusteella katsotaan, ettei asiassa ole tarpeen tehdä tarkastuksia eikä antaa ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisia määräyksiä.

Tili ja Isännöinti Mikkonen Oy:ltä saadun selvityksen mukaan ajoneuvosta valunut öljymäärä on ollut vähäinen ja kertaluonteinen. Öljyvuoto on osunut suurimmaksi osaksi betonilaatoille, jotka on vaihdettu. Vireillepanon mukaan öljyvuoto on sijainnut autokatoksessa, joten sade- ja sulamisvedet eivät ole suurina määrinä päässeet levittämään öljyä ympäristöön.

Sovelletut oikeusohjeet

- Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 180 §, 185 ja 186 §:t;
- Hallintolaki (434/2003): 11, 19, 20, 21, 34, 36,43, 44, 45, 54, 55, 56 ja 60 §:t;
- Tuusulan kunnan hallintosääntö (Tuusulan kunnanvaltuusto 10.12.2018 § 150); ja
- Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen toimintasääntö (Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 11.2.2020 § 15).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Täytäntöönpano

Päätös annetaan tiedoksi valitusosoituksineen todisteellisena tiedoksiantona:

- vireillepanija
- Tili ja isännöinti Mikkonen Oy, Erkylänkatu 27 C, 05820 Hyvinkää

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Edellä olevan täytäntöönpanon mukaisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 43

Ilmoitusasiat

Ehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan tietoon saatetaan seuraavat ilmoitusluontoiset asiat:

Helsingin hallinto-oikeus

- Helsingin hallinto-oikeus on päätöksellä 6.3.2020 (20/0212/1) hylännyt Tuusulan kunnan ympäristövalvontapäällikön 9.10.2018 § 16 päätöksestä tehdyn valituksen (vesihuoltolain mukainen asia, Nurmijärvi).

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

- Etelä-Suomen aluehallintovirasto on päätöksellään 19.3.2020 (nro 108/2020) myöntänyt Tom Vakkilaiselle ympäristöluvan navetan toiminnan laajentamiseksi Nurmijärvellä osoitteessa Raalantie. Aluehallinto on hylännyt hakemuksen siltä osin, kun se koskee betonijätteen hyödyntämistä maarakentamisessa pohjavesialueella.

Hämeenlinnan kaupunki, jätelautakunta

Jätelautakunta on päätöksellään 12.3.2020 § 16 hyväksynyt päivitettyt jätehuoltomääräykset sekä määräysten yleisen osan ja perustelumuition (kokouksessa esitetyin muutoksin). Jätehuoltomääräykset tulevat voimaan 1.4.2020 ja niillä kumotaan 1.1.2007 voimaan tulleet Nurmijärven kunnan yleiset jätehuoltomääräykset sekä 1.9.2015 voimaan tulleet jätelautakunta Kolmenkierron alueen jätehuoltomääräykset

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

---

§ 44

Muut asiat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hallintovalitus

§40, §41, §42

Hallintovalitus

VALITUSOSOITUS

VALITUSVIRANOMAINEN

Tähän päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

VALITUSAIKA

Määräaika valituksen tekemiselle on **kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista**. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Tavallinen tiedoksianto

- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä tai kuulutuksen julkaisemisesta viranomaisen verkkosivuilla.
- Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.
- Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Todisteellinen tiedoksianto

- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen.
- Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.
- Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

VALITUSOIKEUS on:

- asianosaisella
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät
- valtion valvontaviranomaisella ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

VALITUSVIRANOMAINEN

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle.

Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot

käyntiosoite: Korholmanpuistikko 43
postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa
puhelin: 029 56 42780
faksi: 029 56 42760
sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika: maanantaista perjantaihin kello 8.00 – 16.15.

VALITUKSEN MUOTO JA SISÄLTÖ

Vaasan hallinto-oikeudelle osoitettu valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimuksen perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

PÖYTÄKIRJA

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen kirjaamosta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Postiosoite: PL 60, 04301 Tuusula
Käyntiosoite: Hyryläncatu 8 C, Tuusula, 4. krs
Sähköpostiosoite: yaktoimisto@tuusula.fi
Puhelinnumero: (09) 87181 (vaihde)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9.00 – 15.00.

Asianosaiselle lähetettävään valitusosoitukseen merkitään lähettämispäivä:

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä, joka on lähetetty

---

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty suoraan tietojärjestelmästä (lähetytpäivä näkyy saatteessa).

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Hallintovalitus

§29, §30

Hallintovalitus

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä kirjallisesti.

Valitusviranomainen

Päätökseen haetaan muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valitusviranomaisen yhteystiedot

Helsingin hallinto-oikeus

Radanrakentajantie 5

00520 Helsinki

Puhelin 029 56 42000

Faksi 029 56 42079

sähköposti helsinki.hao@oikeus.fi

Valitusaika ja tiedoksisaanti

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on luovutettu asianosaiselle tai tämän edustajalle tiedoksisaantipäivä ilmenee tiedoksiannosta laaditusta kirjallisesta todistuksesta
- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- Jos päätös on annettu tiedoksi muulle henkilölle kuin asianosaiselle tai tämän edustajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan asianosaisen saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksisaantitodistuksen osoittamasta päivästä

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- päätös johon muutosta haetaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta, mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- valituksenalainen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja
- mahdolliset asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeudelle.

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, postitse tai maksettuna postilähetyksenä, sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen.

Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä.

Oikeuslaitoksen Internet-sivuilla on tarkemmat ohjeet asiakirjojen toimittamisesta sähköisesti: <http://www.oikeus.fi/fi/index/oikeuslaitos/asiakirjojentoimittaminen.html>

Lisätietoja

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua, joka on hallinto-oikeudessa 260 euroa. Saman lain 5 §:ssä on määritelty niistä asioista, joista ei peritä oikeudenkäyntimaksua. Maksua ei myöskään peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§35, §36, §39

Muutoksenhakukielto

Hallintolainkäyttölain 5 §, muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§31, §32, §33, §37, §38

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Tuusula asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus

§34

Oikaisuvaatimusohje

Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon, ei lueta määräaikaan.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- muutoksenhakijan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset muutoksenhakijalle voidaan toimittaa.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, kirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Asiamiehen, ellei tämä ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä oikaisuvaatimuskirjelmään valtakirja.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava Tuusulan kunnalle virka-aikana ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä postitse, sähköpostilla tai telefaxilla, käyttäen alla olevia yhteystietoja:

Tuusulan kunta, Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta

Osoite: Hyryläntie 16, PL 60, 04301 Tuusula

Sähköposti: kirjaamo(at)tuusula.fi

Puh. vaihde: 09 87 181